

KESKENY ÚT

2017. NYÁR • XIX. ÉVFOLYAM • 70. SZÁM

Törvényeskedés

Mi a törvényeskedés?

*Hogyan legyünk úrrá
a törvényeskedésen?*

BŰNBÁNAT?!

*Mindent
az internetről*

*DÖNTÉSHOZATAL
EGY ÚJ SZEMSZÖGBŐL*

*10 KÉRDÉS
a szórakozásról*

TARTALOM

Idézetek	3
A törvényeskedés fogalmának meghatározása <i>Nick Batzig</i>	4
A törvényeskedés gyökerei <i>Stephen J. Nichols</i>	6
Mennyire szeretem a Te törvényedet! <i>Sinclair B. Ferguson</i>	9
Úrrá leszünk a törvényeskedésen <i>Sean Michael Lucas</i>	14
A farizeushoz való hozzáállásunk <i>David Strain</i>	17
Az anyaság nehéz! <i>Trillia Newbell</i>	18
Hogyan tarts bűnbánatot? <i>John Piper</i>	20
Gondolsz-e a gyülekezetre, amikor döntesz? <i>Joshua Hedger</i>	21
Minden kattintás számít <i>David Mathis</i>	22
El Roi, a látás Istene megmentett engem is <i>Mihályi Éva</i>	24
Tíz kérdés a szórakozásról – keresztyéneknek <i>David Halloran</i>	27
Hírek innen-onnan <i>Curcubet Gábor</i>	29
Megvannak-e nálad az élet jelei? <i>Lőrinc Bertalan</i>	30
Pepelea szege <i>Román népmese</i>	32
A keresztyénség nyolcadik százada <i>Tamás Sándor</i>	32

KRISZTUS, A TÖRVÉNY VÉGE

levél a szerkesztőtől

Közel tíz éve jelent meg egy könyv „Egy évem az Írás szerint” címmel. A könyvben egy zsidó származású, de hitét nem gyakorló, agnosztikus újságíró írja le próbálkozását, hogy a Szentírás szerint éljen. Igyekszik „szó szerint” venni előbb az Ószövetség, majd az Újszövetség rendelkezéseit. A Szentírás minden betűjéhez fafejű merevséggel ragaszkodik, és mindeközben azon gyötrődik, hogy a miénktől teljesen más korban és kultúrában írt előírásokat hogyan élje meg. Például kínban volt az öltözködéssel, hiszen a mózesi törvény nem engedi semmilyen kevert anyagú ruha hordását. Vagy egy beszélgetőtársa házasságtörését hallva a mózesi törvény által előírt megkövezésnek úgy tett eleget, hogy kavicsokkal dobálta meg az illetőt.

E példák valószínűleg mosolyra fakasztanak, hiszen tisztában vagyunk azzal, hogy nem így kell Isten törvényét helyesen és szó szerint értelmezni. Ám valójában a törvénnyel kapcsolatban bennünk is sok kérdés felmerül. Mi a köze a mai szemmel sokszor furcsa Ószövetségnek Jézushoz? Mondhatjuk, hogy az újszövetségi szeretet parancsa felülírta az ószövetségi törvényt?

E kérdésekre Jézus a választ a hegyi beszédben adja meg: „*ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy eltöröljem a törvényt vagy a prófétákat. Nem eltörölni, hanem betölteni jöttem.*” (Mt 5,17) A meglepő válasz ez: *Jézus a törvény betöltése.* Ő az, akire vonatkoznak a messiási próféciaik (pl. Mt 2,6 és Mik 5,2; Mt 2,15 és Hós 11,1). Ő az, aki tökéletesen és maradéktalanul engedelmes volt Isten törvényének. Egész személyében, jellemében, életében, munkájában Isten törvénye elevenedett meg. Az Ószövetség Isten szájából kilehelt ige volt – Jézus azonban Isten élő igéje (Jn 1,1–4). Minden, amit az Ószövetség felfed Isten jelleméről; minden, amit az Ószövetség feltár Isten kívánalmairól, benne nyer kiteljesedést. Jézus nem törölte el a törvényt: ő a törvény teljessége.

Látnunk kell tehát e kapcsolatot az Úr Jézus és a törvény között. A törvény Jézust ismerteti meg velünk jobban – és Jézus a törvényt kelti életre. A törvény nem rideg szabályzat, amelyet be kell tartanunk, hogy Isten elfogadjon minket. Hanem a törvény drága vezérfonal, hogy azok, akik bűneiket látva Krisztusnál kegyelmet találtak, immár hálából hogyan válhatnak hozzá egyre hasonlóbbá. Kívánom, hogy jelen számunk cikkei a helyes törvényértelmezésben segítsenek, hogy ne a törvényeskedés (vagy szabaddosság) zátonyán fenekeljünk meg, hanem a törvényben megtaláljuk – és kövessük – a mi Mesterünk lábnyomát.

Szabó Péter András

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat

Kiadja: Közép- és Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház, www.reformatus.org
ISSN 1788-5450, Szerkesztők: **Sikó Mihály** sikomihaly@gmail.com +36-20-523-2147,
Szabó Péter András, Tervezőszerkesztő: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea, **Első borítót fotózta:** Török Attila, **Hátsó borítót fotózta:** Bolyog-Nagy Evelin, **Lektorálták:** Bechtel Helmut Herman, Csémy Petra, Darcsiné Molnár Edina, Donkó Tamás, Molnár Mariann, Papp Enikő

Idézetek a törvényeskedésről és a szabadságról..

„A szabadság viharzó tenger. A félénk emberek inkább a zsarnokság nyugalmlára vágyanak.”

Thomas Jefferson

„Kétféle szabadság létezik: a hamis szabadság, melynek során az embernek szabad azt tennie, amit akar, és az igazi szabadság, melynek során az embernek szabad azt tennie, amit tennie kell.”

Charles Kingsley

„Az elveszettek élvezik azt a rettenetes szabadságot, amit követeltek.”

C. S. Lewis

„Ha Istent anélkül próbáljuk szolgálni, hogy őt dicsőítsük, az örömtelen törvényeskedéshez vezet.”

John Piper

„Krisztus élete során példakép volt számunkra azáltal, hogy megmutatta, hogyan kell élnünk, halálában áldozattá vált, hogy megfizethessen a bűneinkért; feltámadásában győztes, felemeltetésében király, közbenjárásában főpap.”

Luther Márton

„Ha valami olyan van a Bibliában, amit az egyházak nem szeretnek, azt törvényeskedésnek nevezik.”

Leonard Ravenhill

„Az igazi pásztori lelkület több drága kegyelmi ajándék egyvelege. Ég a buzgóságtól, de nem a heves szenvedélytől. Gyengéd, de irányítja a rábízottakat. Szeretetteljes, de nem kacsint a bűnre. Hatalma van a bárányok fölött, de nem hatalmaskodó vagy kemény. Örvendező, de nem komolytalan, szabad, de nem szabados, komoly, de nem komor.”

Charles Spurgeon

„Jóllehet a keresztyén az egyetlen szabad ember, mert szabadságra hívatott, de szabadsága csupán a jó dolgokra korlátozódik: nincs meg a szabadsága arra, hogy a testi élvezeteknek engedjen.”

John Bunyan

„Csupán az tekintendő kötelezőnek, amit Isten megparancsolt az Igéjében, minden egyéb területen a cselekvés szabadságával rendelkezünk.”

John Owen

„Szembesülnünk kell azzal a ténnyel, hogy ma sokan hírhedten nemtörődöm életvitelt folytatnak. Ez a magatartásforma behatolt az egyházba is. Szabadok vagyunk, van pénzünk, relatív luxusban élünk. Ennek eredményeképpen a fegyelem gyakorlatilag eltűnt. Hogyan hangzana egy szólóhegedű, ha a hangszer húrjai lazán lógnának, nem lennének kifeszítve, nem lennének „megfegyelve”?”

A. W. Tozer

„Nem merek személyes szabadsággal élni akkor, amikor azzal megsértem mások szabadságát.”

Billy Sunday

„Isten Lelke először szeretetet, aztán reményt, aztán szabadságot ad, és a legutolsó az, amivel a legtöbb gyülekezetben nem rendelkezünk.”

D. L. Moody

„Mi a szabadság bölcsesség és erény nélkül? A legnagyobb rossz az összes lehetséges rossz közül, mert az tanítás és korlátozás nélküli ostobaság, kicsapongás, örültség.”

Edmund Burke

„A szükséges dolgokban egység, a vitatható dolgokban szabadság, minden dologban könyörület legyen!”

Richard Baxter

„Ahol Isten megbocsátja a bűnt, ott le is igazza azt... ha a bűn láncai elszakadtak, és mi szabadon járhatunk Isten útjain, ez annak az áldott jele, hogy megbocsáttattak a bűneink.”

Thomas Watson

„A keresztyén szabadság nem azt tanítja, hogy vannak olyan dolgok a világon, amelyekkel nyugodtan kényeztetheted magad. Nem sugallja azt, hogy tehetsz, amit akarsz Isten teremtett világával. De azt tanítja, hogy vannak dolgok, amelyeket szabadon élvezhetsz és használhatsz, miközben Istennek szolgálsz.”

Walter J. Chantry

Válogatta és fordította: Incze Andrea

A törvényeskedés fogalmának meghatározása

FOGLYUL EJTVE ÜRES FECSEGÉSEK ÁLTAL

NICK BATZIG

Ha meg akarsz alázni valakit az egyházban, egyszerűen csak azt a „T-s szót” kell használnod, amikor ahhoz a személyhez vagy arról a személyről beszélsz. Az a szám, ahányszor az egyik hívő egy másikat már törvényeskedőnek nevezett, megbecsülhetetlen.

Agúnyolódás gyakran akkor alakul ki, amikor valaki az egyházban azt hiszi, hogy valaki más mondott vagy tett valamit, ami sérti a keresztyén szabadságjogokat. A „törvényeskedő” elnevezés egyfajta vallási megbélyegzéssé vált a kegyelem felé forduló és evangélium-központú egyházakban. Rendkívül megfontoltaknak kell lennünk ennek a szónak a használata kapcsán, amikor másokhoz, vagy másokról beszélünk. Lehetséges, hogy az egyik hívőnek egyszerűen gyengébb, vagy rugalmasabb a lelkiismerete, mint a másiknak (Róm 14-15). Ezen felül azok, akik szeretik Isten törvényét és gondosan törekednek arra, hogy összhangban járjanak vele, mindig érzékenyek lesznek arra, ha törvényeskedőknek nevezik őket.

Óvakodnunk kell attól, hogy meggondolatlanul dobálózunk a törvényeskedés vádjával: ugyanakkor azt is el kell ismernünk, hogy a törvényeskedés különböző formái és változatai léteznek, és jól érzik magukat az evangéliumi és a református egyházakban. Ez ellen is védekeznünk kell a lehető legnagyobb el-tökéltséggel. Annak érdekében, hogy ne hozzunk fel

hamis vádat egy hívő ellen, annak érdekében, hogy személyesen elkerüljük a törvényeskedés rabságát és annak érdekében, hogy segíthessünk helyreállítani egy olyan hívőt, aki már beleesett a törvényeskedés hibájába tudnunk kell, hogyan ismerhetjük fel és azonosíthatjuk be ezt az állandóan jelen levő gonosz-ságot mind elméleti, mind gyakorlati formáiban.

Törvényeskedés a tanításban, hittételekben

A törvényeskedés lényegében egy kísérletet jelent arra, hogy hozzátegyünk valamit Krisztus elvégzett munkájához. Azt jelenti, hogy valami másban hiszünk, mint Krisztusban és az Ő elvégzett munkájában, amikor Isten előtti helyzetünk meghatározásáról van szó. Az Újszövetség törvényeskedést cáfoló álláspontja elsődlegesen választ jelent az egyedül hit által történő megigazulás tantételének eltorzítására, elferdítésére. A Megváltó ellenfeleinek döntő többsége azokból állt, akik úgy hitték, hogy ők igazak önmagukban és önmaguk által. Mindezt arra a buzgóságukra és elkötelezettségükre alapozták, amit Isten törvénye iránt éreztek. A farizeusok, szadduceusok és írástudók szavaik és cselekedeteik által példaképeivé váltak a tanításbeli törvényeskedésnek Krisztus és az apostolok napjaiban. Miközben alkalmanként a kegyelemhez folyamodtak, képmutatónan megcsonkították és kiforgatták a kegyelem Szentírás szerinti jelentését. Pál apostol összefoglalta a zsidók törvényeskedésének a lényegét, amikor azt írta: „Mert nem ismerik Isten igazságát, hanem a magukénak igyekeztek érvényt szerezni, és Isten igazságának nem engedelmessé váltak. Mert a törvény vége Krisztus, minden hívő megigazulására.” (Róm 10,3-4)

A törvény és a megigazulásunkról szóló evangélium közötti kapcsolat megértése a legfontosabb dolog ahhoz, hogy megtanuljunk, hogyan kerülhetjük el a tanításbeli törvényeskedést. Az Írások azt tanítják, hogy mi a Megváltó cselekedetei által igazítottunk meg – és nem a sajátjaink által. Az utolsó Ádám azért jött, hogy megcselekedje azokat, amiket az első Ádám elmulasztott megcselekedni (Róm 5,12-21; 1Kor 15,47-49). Ő a „törvénynek alávétve született, hogy a törvény alatt levőket megváltssa” (Gal 4,4-5). Azért jött, hogy a mi képviselőnk legyen abban, hogy teljesítse az Isten szövetségének törvényes követelményeit: nevezetesen azt, hogy tökéletes, személyes és állandó engedelmisséget tanúsít Isten

íránt az Ő népe nevében, és helyette. Jézus tökéletes igazságosságot szerzett és érdemelt ki mindazok számára, akiket az Atya neki adott. Mi hit által igazságos állapotot nyertünk Krisztus igazságossága alapján, ami nekünk lett tulajdonítva. Krisztusban Isten gondoskodik mindenről, amit Ő megkövetel. A jó cselekedetek, amelyek miatt Isten megtartotta a hívőket, hogy mi azokban járjunk, semmiféleképpen sem játszanak bármilyen szerepet is a mi megigazulásunkban. Ezek pusztán szükségszerű bizonyítékai annak, hogy Isten már megbocsátott nekünk és elfogadott minket Krisztusban.

Mindazonáltal a tanításbeli törvényeskedés be tud lopódzni elménkbe megszentelődésünk hátsó ajtaján át is. Pál apostol éppen erre céloz a Gal 3,1-4-ben. A galáciai egyház tagjai hagyták magukat megtéveszteni, és abban hittek, hogy Isten előtti helyzetük végső soron attól függ, amit a testben értek el keresztyén életük folyamán. Előfordulhat velünk, hogy keresztyénként úgy kezdjük el életünket, hogy egyedül Krisztusba és az Ő üdvözítő munkájába vetjük hitünket, majd aztán beleesünk abba a csapdába, hogy bolondok módjára azt képzeljük, hogy teljes mértékben tőlünk függ, hogy befejezzük azt, amit Ő elkezdett. A megszentelődés során ugyanúgy érvényesek Jézus szavai: „Nélkülem semmit sem cselekedhettek” (Jn 15,5).

A tanításbeli törvényeskedést a megszentelődés során néha azok a szenvedélyes igehirdetők táplálják, akik a hangsúlyt Jézusnak a keresztyén tanítványság követelményeiről szóló tanítására helyezik, miközben minimalizálják, vagy elválasztják azt az apostoli tanítástól, amely Krisztusnak a bűnösök érdekében végzett üdvözítő munkája természetére vonatkozik. A híres református teológus Geerhardus Vos rávilágított a törvényeskedés ezen körmönfont változatának a természetére, amikor azt írta: „Még mindig szokásban van a törvényeskedésnek egy ravasz formája, amely el szeretné rabolni a Megváltótól az Ő dicsőségének koronáját, amit a kereszten szerzett meg és magát egy második Mózes téve felajánlja nekünk a törvény kőtábláit az Evangélium életadó kenyere helyett... [a törvényeskedés] képtelen arra, hogy megmentsen minket.”

A Kol 2,20-23-ban Pál apostol érinti a tanításbeli törvényeskedés még egy formáját, amely besettenkedik a megszentelődés hátsó ajtaján át. Ezt írja: „Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat rendelkezéseikkel, mintha a világban élnétek – ne fogd meg, meg se kóstold, még csak meg se érintsd-, amelyek mind arra valók, hogy

elfogyasztva megsemmisüljenek; az emberek parancsolatait és tanításait szerint, amelyek ugyan bölcsességnek látszanak a maga választotta vallásoskodásban, az alázaszkodásban és a test sanyargatásában, de nincs bennük semmi becses, csak a test kielégítésére vannak.”

Azok, akik magukévá tették a tanításbeli törvényeskedés ezen formáját tiltották azt, amit Isten nem tiltott, és megparancsolták azt, amit Ő nem parancsolt meg. Odakötözték magukat és másokat a külsőleges szentség olyan irányadó mértékéhez, amelyhez Isten nem kötött hozzá minket az Ő szavában. Ez az egyik legelterjedtebb és legkárosabb formája az egyházban ma jelen levő törvényeskedésnek. Gyakran abban a formában jelentkezik, hogy megtiltják bizonyos ételek elfogyasztását és az alkoholtartalmú italok megivását. Esetenként a gyermeknevelésre és a képzésre vonatkozó személyes meggyőződésekön keresztül ólálkodik be az egyházba.

Törvényeskedés a gyakorlatban

Van a törvényeskedésnek egy másik fajtája is, ami ellen védekeznünk kell: a gyakorlatban elkövetett törvényeskedés, amely képes észrevétlenül átvenni az ellenőrzést a szívünk felett. Természeténél fogva lelkiismeretünk szorosan hozzá van kötözve a cselekedeti szövetséghez. Noha a hívők új teremtmények Krisztusban, még mindig magukban hordoznak egy ó-embert – az Ádámotól kapott ősi bűnös természetet. A régi természet hibás eljárásmodja lelkileg az, hogy visszaoson a cselekedeti szövetség hatálya alá. Állandóan fennáll számunkra az a veszély, hogy gyakorlati törvényeskedőkké válunk azáltal, hogy szemet hunyunk a törvényeskedés szelleme felett, vagy tápláljuk magunkban azt.

Teljes mértékben lehetséges egy férfi vagy egy nő esetében az, hogy a feje tele van biblikus tantételekkel, miközben a szíve önzéssel és büszkeséggel telt meg. Értelmünkre nézve elkötelezettek lehetünk a kegyelem tantételéhez és színleg hűségesek lehetünk ahhoz a szabadsághoz, amit Krisztus vásárolt meg a hívők részére, ugyanakkor megtagadjuk ezeket szavaink és tetteink által.

A törvényeskedés szellemét előmozdítja a lelki büszkeség. Amikor egy hívő növekedést tapasztal a lelki ismeretek vagy a lelki képességek tekintetében, akkor őt az a veszély fenyegeti, hogy a tudásában kezd el bízni. Amikor ez megtörténik, a gyakorlati törvényeskedők elkezdnek másokat lenézni és bűnös módon megítélik azokat, akik nem tapasztalták meg azokat, amiket ők már megtapasztaltak. „Má-

sodszor is elhozzuk a Bárkát Sionhoz” című igehirdetésében Jonathan Edwards kifejtette, hogy megfigyelte a lelki büszkeség és gyakorlati törvényeskedés jelenlétét azok között, aki megtapasztalták az újjászületést a Nagy Ébredés idejében: „Az emberben egész életében van egy szerfelett nagy hajlam arra, hogy megalkosson egy olyan igazságosságot, amely önmagában van és egy szerfelett nagy hajlam arra is, hogy lelki tapasztalatokra, valamint más dolgokra épülő igazságosságot alkosson... egy megtért ember hajlamos arra, hogy fennkölt gondolatokkal dicsőítse a kegyelemben való saját kiválóságát.”

Talán mindezek közül a legkárosabb forma az, amikor a törvényeskedés szelleme képes megtestesíteni magát a szószéken. Egy lelkész képes hirdetni Isten kegyelmét az evangéliumban anélkül, hogy megtapasztalná ezt a kegyelmet a saját életében. Ez pedig képes arra, hogy a törvényeskedés szellemét táplálja egy egyház bizonyos tagjai között.

A törvényeskedés gyógymódja

Isten kegyelme, amely az evangélium által jelenik meg az egyetlen gyógymód a tanításbeli és a gyakorlati törvényeskedésre. Amikor felismerjük a tanításbeli vagy gyakorlati törvényeskedést életünkben, akkor a megfeszített Krisztushoz kell menekülnünk. Ahogy ezt megtesszük, ismét elkezdünk növekedni a szeretetben az iránt, aki meghalt azért, hogy gyógyítson minket abból a hajlandóságunkból, hogy saját munkánkban vagy eredményeinkben bízunk. Naponta szükségünk van arra, hogy emlékeztessenek minket a kegyelemre, amely elfedezte minden bűnünket, biztosította, hogy igazságosak lehessünk egy kívülről jövő igazságosság által és felszabadított minket a bűn uralma alól. Csak akkor fogunk örömmel haladni a szentség útján. Csak akkor fogjuk szeretni Isten törvényét anélkül, hogy megkísérelnénk betartani azt azért, hogy igazságosak lehessünk Ő előtt. Az olyan szív felkiáltása, amely megszabadult a törvényeskedéstől, ez: „Krisztussal együtt megfeszítettem. Többé pedig nem én élek, hanem Krisztus él bennem; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem. Nem teszem érvénytelenné az Isten kegyelmét, mert ha törvény által van igazság, akkor Krisztus hiába halt meg” (Gal 2,20-21).

Fordította: Bakó Tamás
a Tabletalk 2016. júniusi számából

A törvényeskedés gyökerei

EMBEREK HAGYOMÁNYAI SZERINT

STEPHEN J. NICHOLS

Luther Márton számos dologgal hozzájárult a teológia eredményeihez. Ezek egyike a latin *incurvitas* szóval kapcsolatos. Ez úgy hangzik, mint olyasvalami, amit egy orvos mondhat az embernek, miközben piszkáldik és motoszkál az őrlőfogakban. De nem erről van szó. Ez a szó azt jelenti: „befelé fordulás”. Azt jelenti, hogy mi természetből fogva önzők, egocentrikusak és önmagunkba mélyedők vagyunk. Miközben mindezek már önmagukban is elegendőek a kárhozathoz, az *incurvitas* eme állapotának van egy még ennél is sokatmondóbb hatása. Mivel befelé fordultunk, úgy gondoljuk, hogy elérhetjük igazságos helyzetünket teljesen a saját erőnkéből. Így hát ökolbe szorított kézzel törekszünk arra, hogy Isten előtt elfogadottá tegyük magunkat.

Hányszor hallottuk már, hogy ameddig jó cselekedeteink többet nyomnak a latban, mint a rosszak, addig Isten tárt karokkal üdvözöl majd minket a mennyben? Hány vallásszervezet épül cselekedetekre? Hány ember érzi csapdába esve magát az által, hogy szüntelenül sikertelen kísérleteket tesz arra, hogy elérje a tökéletességet? Mindezek az *incurvitas* esetei. Ez egy járvány.

Megértve az *incurvitas* fogalmát Luther kijelentette: „Az embernek nagyon nehezére esik elhinni, hogy Isten kegyelmes hozzá. Az emberi szív nem tudja ezt felfogni.” Ha nem tekintünk a kegyelemre, akkor magunkra tekintünk és saját erőfeszítéseinkre. Ebben rejlik a törvényeskedés eredete.

A törvényeskedés eredete magában a bűnös és elbukott emberi szívben található. A szív bűnös állapota megtestesül abban a sorvasztó vágyakozásunkban, hogy saját érdemeinkre és képességeinkre támaszkodjunk azon törekvésünkben, hogy valahogy kimásszunk a bűn ocsmány verméből és végigmenjünk a mennybe vezető úton. A kegyelmet túlzottan keserű pirulának találjuk. Azt mondja nekünk, hogy soha nem lehetünk ehhez elég jók.

Érdekes módon a törvényeskedés ellentéte is a kegyelem miatt botlik meg. A törvényeskedés ellentéte az antinomianizmus. Ez a szó egyfelől a görög *anti* („valamivel szemben álló, valami helyében lévő”) előtagból, másfelől a *nomos* („törvény”) görög szóból tevődik össze. A teológia nyelvén szólva az antinomiánusok menekülnek mindenfajta törvény iránti kötelezettségtől vagy bármely isteni parancsolattól. Az antinomianusok olyanok, mint James Bond: szabadok arra nézve, hogy bűnt kövessenek

el. (Egyik Bond-film címéből vett hasonlat: Felhatalmazva arra, vagy szabadnak lenni arra, hogy öljön – a ford.) De ez az antinomianizmus gyászos hazugsága. Ez nem szabadság – ez szabadosság.

A törvényeskedésre a megoldás nem a törvényellenesség. A törvényellenességre pedig nem a törvényeskedés. A megoldás mindkettőre nézve a kegyelem, amelyet – ahogyan Luther mondta – nehez felfognunk. Ha feltárjuk a törvényeskedés eredetét, gyökereit, az a továbbiakban nemcsak abban fog segíteni, hogy leleplezzük azt, de abban is, hogy felfedjük a megoldás szikrázóan csodálatos körvonalait, ami az Isten kegyelme.

Törvényeskedés az Írásban

A törvényeskedés legvilágosabb kifejezésre juttatása az evangéliumokban található, az ellenséges emberekről, azaz a farizeusokról szóló történetekben. Valójában nekik köszönhető a *farizeusi* kifejezés, amit úgy határozhatunk meg, mint „képmutató, rosszindulatú önelégültség”. Ezeknek egyike sem jó dolog. Ha összességében szemléljük őket, a helyzet még rosszabb. Egy másik meghatározás arról tájékoztat minket, hogy a *farizeusi* kifejezés szélsőséges elkötelezettséget jelent a vallási szertartások és előírások iránt, amelyek nem hitből fakadnak. A meghatározás mindkét szempontja döntő fontosságú. Az első az ökölbe szorított kézzel törekvés a mennybe. A második visszavisz minket Luther idézetéhez és a kegyelemtől való idegenedésünkhöz – ez nem lehet olyan egyszerű, hogy csak hit kell hozzá.

Krisztus szembeszállt a farizeusság irányvonallával az evangéliumok csaknem minden oldalán. Az egyik ilyen hely a farizeusra és az adószedőre vonatkozó példabeszéd Lukács evangéliumának 18. fejezetében. „Hálát adok Neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember” – imádkozik a farizeus. Itt van az önelégültség. A farizeus a továbbiakban ünnepélyesen kijelenti, hogy ő böjtöl és tizedet ad. Ez pedig a külső, vagyis formális engedelmesség.

Ebben a példabeszédben a farizeus az adószedővel van szembe állítva. Az adószedő egyszerűen így imádkozik: „Légy irgalmas nekem, bűnösnek.” Itt van a kegyelemért való felkiáltás.

Néhány verssel később a gazdag „főember” jön Krisztushoz. Ő is egy farizeusi szerepet játszik el. Ő is ünnepélyes kijelentést tesz önelégültségéről. Úgy tűnik, Krisztus bárhová megy, farizeusokkal találkozik.

Ironikus módon a farizeusok, habár ők ezt más-ként gondolták, nem viselték szívükön Isten törvényt. Valójában felállítottak egy teljes szabályrendszert, ami lehetővé tette számukra Isten törvényének megkerülését. Szakértők voltak a kibúvók megteremtésében. Egy ember alkotta törvényrendszerük volt, ami által érvénytelenítették az isteni törvényt. És tévútra vezették Izraelt. Mint látjuk ebből ered az, hogy Jézus annyira hevesen szembeszállt velük és Izrael hamis pásztorainak nevezte őket, amint azt a Mt 23-ban olvasható „jajok” sorozatában is teszi.

Megtérése előtt Pál az ilyen hamis pásztorok egyike volt, a törvényeskedők tökéletes mintapéldánya. Nehéz dolgunk volna, ha találunk kellene egy másik személyt, aki annyira buzgólkodna a törvényben. Első kézből származó ismeretre támaszkodott, amikor kijelentette: „Mert a törvény cselekedeteiből senki sem igazul meg előtte.” (Róm 3,20) Első kézből származó ismeretre támaszkodott akkor is, amikor így kesergett: „Mert a törvény cselekedeteiben bízókat alatt vannak.” (Gal 3,10)

Pálnak a kegyelemmel kapcsolatban is első kézből származó tapasztalatai voltak. Örvendezve jelentette ki: „Elküldte Isten az Ő Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt levőket megváltsa.” (Gal 4,4-5) Lehetetlen úgy tanulmányozni Pált, hogy ne kerüljünk kapcsolatba a kegyelemmel. Így a Római levél 5. fejezetében azt olvassuk, hogy minden igyekezetünk és harcunk véget ér Krisztusban. Csak a Krisztusba vetett hit által nyerhetjük el a békét Istennel – mert Krisztus az egyetlen, aki tökéletesen betartotta a törvényt.

Törvényeskedés a történelemben

Amint az egyháztörténettel kezdünk foglalkozni, azt látjuk, hogy az egyház kegyelemre összpontosított figyelmét elhomályosítja a törvényeskedés. Ez nagymértékben az Augustinus és Pelagius közötti vita után jelenik meg. Ennek a vitának a következményeképpen el lettek vetve azok a magok, amelyekből kivirágzott végül a cselekedetek rendszere, ami a középkori egyház nézete volt a megváltással kapcsolatosan. A kulcs itt a megbánás bibliai tanításáról az egyház vezeklésről és bűnhődésről szóló tanítására való váltás volt.

” *Ha nem tekintünk a kegyelemre, akkor magunkra tekintünk, és saját erőfeszítéseinkre.*

A megbánást tanúsító személy egyszerűen Istenhez imádkozik: „*Irgalmazz nekem, bűnösnek.*” A vezeklés a dolgok sorozatát jelenti, amit meg kell tenni ahhoz, hogy az embert elfogadott állapotba hozza Isten előtt. De Luther idejére ez a lista meglehetősen hosszúra növekedett. Így hát Luther hiábavalóan próbált eljutni Istenhez az által, hogy jó szerzetes akart lenni. Sőt belépése a kolostorba egy teljesen értelmetlen kísérlet volt arra, hogy kedvére tegyen Istennek.

Csak egy dolgot eredményezett Luther buzgó munkája: még távolabb találta magát Istentől és elmerült az aggodalomban. Későbbi élete során még fizikailag is szenvedett korábbi kísérletei miatt, hogy ezen erőfeszítései által elnyerje az igazságosságot. De az Ő kegyelmében Isten kinyújtotta kezét Lutherért. Nem tudjuk a kegyelmet megragadni természet szerint. Ezért van az, hogy a kegyelem ragad meg minket.

A reformáció egyik ága kezdetben magasztalta a kegyelemnek ezt a dicsőséges igazságát, aztán elfordult tőle. Zürichben emelkedtek fel az anabaptisták. Számos más hitnézetük mellett támogatták a társadalomtól elvonulást és az elkülönült közösségekben élést. Hamarosan kifejlesztettek egy öltözködésre vonatkozó szabályzatot és előírásokat alkottak arra nézve, hogyan éljenek és dolgozzanak követőik. Mennonitáknak nevezték magukat, mivel Menno Simons (1496-1561) tanításait követték. 1693-ban Jakob Amman elszakadt a Mennonitáktól a „kiközösítés” gyakorlata miatt – ami azt jelenti, hogy kerülük azokat, akik áthágják a közösség előírásait. Az ő követői lettek később ismertté amisokként. Ők túlmentek az evangéliumon és az előírásokat, valamint a hagyományokat részesítették előnyben.

Ugyanez a mozgás ment végbe a huszadik században a fundamentalizmus különféle kisebb csoportjaiban. Emlékszem arra, hogy besétáltam egy templomba az 1970-es években és szembe találtam magam két nagy méretű ábrával, amelyek a férfiak és asszonyok részére elfogadható haj- és ruhaviselet irányelveit mutatták be. A keresztyénséget listákká szűkítették le, leginkább olyanokká, amelyek azt mutatták be, mit ne tegyünk.

Ahogy Krisztus szembeszállt a törvényeskedéssel az evangéliumok majdnem minden oldalán, ugyanúgy

vonul végig és található meg a törvényeskedés az egyháztörténet minden oldalán. Igaz az is, hogy az ellenkezőjére is rábukkanhatunk. A törvény-ellenesség is gyarapodott a reformáció folyamán. Növekedett és folyamatosan növekszik a fundamentalizmus kisebb csoportjai körében. Sajnos, azt mondhatjuk, hogy az emberiség céltalan istenkeresésének egész története arról szól, hogy nyomon követjük a törvényeskedés és az antinomianizmus ezen mindenütt jelen levő szárait.

Törvényeskedés az életünkben

A törvényeskedés ellentéte nem a szabadság, hanem a szabadság. Luther a Galatákhöz írott levelet az ő „Katijának” nevezte. „Eljegyeztem magam vele” – mondaná. Ez egy olyan bók, amelynek kettős vonatkozása van. Egyrészt visszatükrözi, hogy milyen mélyen szerette a feleségét, másrészt visszatükrözi azt is, milyen mélyen szerette a Galatáknak szóló üzenetet. Ez a „Szabadság levele”.

Kísérletünk során, melyben megpróbáljuk feltárni a törvényeskedés eredetét végül szemügyre kell vennünk saját életünket. Az *incurvitas* visszatart minket attól, hogy meglássuk igazi szükségleteinket. Ravaszul rávesz minket arra, hogy úgy gondoljuk, alapvetően jók vagyunk, és csak arra van szükség, hogy még jobbak legyünk. A törvényeskedés valójában kárhoztat minket és meglehetősen romboló. Sőt, a törvényeskedés még át is lendíthet minket az ellentétes oldalra, egy szabados életre, amelyet – végső soron – a lázadás jellemez.

A valóság az, hogy nem vagyunk jók. Milyen ironikus az evangélium „jó hírének” azon része, hogy mi egyáltalán nem vagyunk jók. És mivel nem vagyunk jók, soha sem magunkra kell tekintenünk, hanem arra a Valakire, aki asszonytól született és a törvény alá született. Ő az egyetlen igazságos Valaki. Ő megtartotta a törvényt és elhordozta annak büntetését azokért, akik hisznek Benne. Isten bőségesen kiönti ránk az Ő kegyelmét amiatt, amit Krisztus tett meg értünk. Krisztus szabaddá tett bennünket. (Gal 5,1)

Fordította: Bakó Tamás
a Tabletalk 2016. júniusi számából

Mennyire szeretem a Te törvényedet!

NE NYÚLJ HOZZÁ,
NE ÍZLELD MEG,
NE IS ÉRINTSD

SINCLAIR B. FERGUSON

Egy 2015 októberében a PGA Tour (Professional Golfers' Association – Profi Golfozók Társasága – a ford.) által szervezett golfversenyen Ben Crane kizárta saját magát a versenyből, miután befejezte a második körét. Ez a cselekedete tekintélyes pénzügyi veszteséggel járt. Nem számít – Crane úgy hitte, hogy őt viszont személy szerint nagyobb kár érné, ha nem így tenné (minderre egy, az áhítatos könyvében aznap reggel olvasott cikk buzdította, amit Davis Love III, a híres, korábbi Ryder Kupa csapatkapitány írt). [A Ryder Kupát két évenként rendezik Európa és Amerika legjobb golfjátékosai közül álló két csapat között – a ford.]

Crane rájött arra, hogy megsértette a golf egyik legnehezebben érthető szabályát. Ha jól értelmezem a dolgot, az történt, hogy miközben egy mesterséges akadályban kereste a labdáját, rátámasztotta az ütőjét egy körre. Otthagytta a labdát, megkapta az ezzel járó büntetést, folytatta a játékot és befejezte a körét. Kényelmesen befejezhetné volna péntek estére a versenyt: nagyon sikeres hétvége lett volna a bevétel szempontjából nézve. Aztán Ben Crane gondolkodni kezdett: „Nem kellett volna büntetést kapnom azért, mert egy akadálnál a talajra támasztottam az ütőmet?” De még mennyire, hogy kellett volna! (13.4.a pont a Szabálykönyvben) Így hát Crane kizárta önmagát.

Crane-t széles körben dicsérték ezért a cselekedetért. Semmilyen gyűlölködő vagy becsmérő szóáradat nem támadott rá a kibertérben, továbbá utálgató elektronikus leveleket sem kapott azért, hogy ilyen szüklátóköri. Mindenki nagyra becsülte őt. Úgy tűnik ármánykodóan senki sem mondta vagy írta: „Ben Crane egy törvényeskedő”.

Milyen szokatlan azt látni, hogy valaki ilyen sok dicséretet kap a golfszabályainak aprólékos figyelembe vételért, de pont az ellenkezője történik, amikor az élet szabályairól van szó, a (sokkal egyenesebb és nyíltabb) Isten törvényéről, még az egyházban is.

Itt valahol gond van.

A gond

Sem Jézusnak, sem Pálnak nem volt gondja a törvénnyel. Pál azt írta, hogy a kegyelem evangéliuma (amit ő megkapott) helyesli és megerősíti a törvényt (Róm 3,31), – még Isten tagadó formában megadott törvényét is, mivel „Isten kegyelme... megtanít minket 'nem'-et mondani” (Tit 2,11-12). És emlékszünk Jézus szavaira a Mt 5,17-19-ben? Magatartásunk a törvénnyel szemben jelenti lakmusz-papír tesztjét az Isten országához való viszonyunknak.

Akkor mi a gond? Az igazi gond az, hogy nem értjük a kegyelmet. Ha megértenénk, arra is rájönénk, hogy John Newton, az Érthetetlen kegyelem

szerzője miért írhatta ezt: „A törvény természetével és szándékával kapcsolatos tudatlanság játszik közre a legtöbb vallásos tévedésnél.”

Súlyos kérdésről van itt szó. Az Írások szerint az a személy, aki megérti a kegyelmet, szereti a törvényt.

” Szeressük az Urat és akkor szeretni fogjuk az Ő törvényét – mert az az Övé. Minden ebben a gyönyörű biblikus egyszerűségben rejlik.

(Mellesleg a pusztá hitvita az antinomianizmussal soha nem hozhatja ezt létre.)

Gondoljunk ismét Ben Crane-re. Miért kell megtartani a golf összes szabályát? Mert szeretjük a játékot. Valami hasonló, de ennél magasztosabb dolog igaz a hívőre nézve. Szeressük az Urat és akkor szeretni fogjuk az Ő törvényét – mert az az Övé. Minden ebben a gyönyörű biblikus egyszerűségben rejlik.

Gondoljuk ezt végig három férfira vonatkoztatva és elmélkedjünk a három „állomáson” vagy „korszakon” amit képviselnek: Ádám, Mózes és Jézus.

Ádám

A teremtéskor Isten parancsolatokat adott. Ezek az Ő akaratát fejezték ki. És mivel Ő egy jóságos, bölcs, szerető és nagylelkű Isten, ezért a parancsolatai mindig a javunkat szolgálták. Ő a mi Atyánk akar lenni.

Mivel Isten az embert és az asszonyt a saját képére teremtette (1Móz 1,26-28 – egy mérhetetlenül nagy jelentőségű kijelentés), rendelkezéseket adott nekik, amelyeket követniük kellett (29. v.). A szöveggörnyezet világossá teszi mindennek az észszerű alapját: Ő az Úr; ők pedig a képmásai. Azért alkotta őket, hogy visszatükrözzék Őt. Ő a világ-

mindenség legfőbb Ura, a férfi és a nő a földi alattvalói, képviselői. Isten célja az volt, hogy kölcsönösen örömeiket leljék egymásban és a teremtésben, s egy bensőséges lelki közösségben éljenek. (1Móz 1,26-2,3) Így indította útjukra őket – egy Édennek nevezett kertben.

(1Móz 2,7) Azt akarta, hogy terjesszék ki ennek a kertnek a határait a Föld legvégéig és leljék benne örömeiket miniatűr teremtőkként, képmásokként, akik utánozzák a hatalmas, eredeti Teremtőt. (1Móz 1,28-29)

Isten teremtési rendeleteinek ez után az volt a célja, hogy visszatükrözzük az Ő képét és dicsőségét. A képmásának hordozói úgy lettek megalkotva, hogy hasonlóak legyenek hozzá. Ilyen vagy olyan formában minden isteni rendelet ezt az alapelvet helyezte beléjük: „Ti vagytok az én képmásaim és hozzám hasonlatosak vagytok. Legyetek olyanok, mint én!” Ez tükröződik vissza az Ő parancsolatában: „Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek szent vagyok.” (3Móz 29,2)

Itt bele van foglalva az, hogy Isten képének hordozói úgy lettek megalkotva, genetikailag beprogramozva, hogy visszatükrözzék Őt. Kívülről jövő törvényeket is kaptak, de ezek a törvények egyszerűen csak azoknak a „törvényeknek” a sajátos alkalmazásait biztosították, amelyek be lettek építve az isteni képmásba. Olyan törvényeket kaptak, amelyek már részét képezték a lelkiismeretüknek.

Abban az időben ösztönszerű volt Ádám és Éva számára, hogy utánozzák Istent, hogy olyanok legyenek, mint Ő, mivel az Ő képére és hasonlatosságára voltak megteremtve. Éppen úgy, ahogyan a kis Sét ösztönösen úgy viselkedett később, mint az apja, Ádám, mert ő „a saját képére és hasonlóságára” nemzette Sétet. (1Móz 5,3) Amilyen az apa, olyan a fiú is.

De azután jött a bukás: a bűn, Isten kijelentett törvényével való összhang hiánya és a képmás eltorzulása hibás működéshez vezetett az ember belső ösztönei vonatkozásában. A tükörkép elfordult tekintetével Istentől és az Isten szerinti élettől. Azóta minden ember (Krisztust kivéve) osztozott ebben az állapotban. Az Úr ugyanaz maradt. Az Ő képmására vonatkozó szándéka is ugyanaz maradt. De a képmás eltorzult. Az alattvaló, aki azért lett megteremtve, hogy a port kertté változtassa, maga is porrá lett. „Arcod verítékével egyed kenyeredet, mígnem visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te, és ismét porrá leszel.” (1Móz 3,19)

Isten képmásai maradtak és a törvények, amelyek meghatározzák azt, hogyan élhetünk a legjobb módon változatlanok. De mi mostanra elvadultunk és elhasználódunk, eltorzultunk belül, eltávolodtunk a középpontunktól, elferdültek a hajlamaink és a halál szagát árasztjuk. Akik valamikor vezető tiszttségviselői voltunk, most csavargókká lettünk, akik csak úgy élünk meg, hogy

meglopjuk a vállalat (Jahve és Fia) tulajdonosát, aki olyan nagylelkűen gondoskodott rólunk. A belső törvény még működik, de a legjobb esetben is megbízhatatlanul. Nem azért, mert a törvény tökéletlen és hibás, hanem azért, mert mi vagyunk azok. „Mert amikor a pogányok, akiknek nincsen törvényük, természet szerint a törvény dolgait cselekszik, akkor ők, törvényük nem lévén, önmaguknak törvényük, jelezve, hogy a törvény cselekedete be van írva a szívükbe; lelkiismeretük és egymást kölcsönösen vádoló vagy mentegető gondolataik is erről tanúskodnak majd.” (Róm 2,14-15; lásd a Róm 7,7-25-ben is.)

De Isten vissza akarja kapni az Ő arcképét – az Ő képmását.

Mózes

Lényegét tekintve a mózesi törvény – amelyet a tízparancsolat foglal össze – csak annak az alkotmánynak a kötéltáblára történő átírása volt, amely a teremtéskor az ember szívébe lett beleírva. De most a törvény a bukott emberhez érkezett meg és bűnért való áldozatokat foglalt magában, hogy leírja ezzel az emberi nem új állapotát. Egy megkülönböztetett nemzethez érkezett meg egy meghatározott földterületen. És csak addig az időig, amíg az 1Móz 3,15-ben megígért Megváltó el nem jön. Következésképpen túlnyomó részt tiltó kifejezésekkel lett megfogalmazva a hozzájuk kapcsolódó alkalmazási előírásokkal, amelyek egyetlen meghatározott nemzetre vonatkoztak egy meghatározott területen addig a napig, amíg a törvény áldozatai és előképei be nem teljesednek Krisztusban.

A törvényt egy „kiskorú” népnek adták (Gal 3,23-4,5) – nagyrészt tiltások formájában. Mi is így tanítjuk gyermekeinket: „Ne dugd be a csavarhúzókat a konnektorba!” – jóval azelőtt, hogy elmagyaroznánk nekik azt, hogyan működik az elektromosság. Ez a leg egyszerűbb és legbiztonságosabb módja annak, hogy megóvjuk őket.

De az ószövetségi hívők számára már az is világos volt, hogy a törvény tiltásai pozitív parancsokat zártak magukba. A tiltás: „Ne legyenek más Isteneid énelőttem” magában foglalta az Urat teljes egészében szerető szív tiszta, sokszínű képének feltárását és a másodiktól a negyedikig terjedő parancsolatok teljessé tették ezt a képet. A to-

” Nem érthetjük meg teljesen Mózes törvényét anélkül, hogy ne gondolnánk Jézusra. Istennek az a szándéka, hogy visszakapja az arcképét.

vábbi parancsolatok tiltásai a „Szeresd felebarátodat, mint magadat” mondássá lettek fejlesztve.

Ezen felül mivel az állatáldozatok emberi bűnöket helyettesítettek, egyáltalán nem voltak azokkal arányosak és nem tudták biztosítani a megbocsájtást, amit jelképeztek. Egy ószövetségi hívő ezt csak úgy érthette volna el, ha két egymást követő napon elmegy a templomhoz: a pap még mindig az oltárnál áll, újra meg újra áldozatot bemutatva. (Zsid 10,1-4.11) A végső és elégséges áldozatnak még el kellett jönnie.

Aztán meg a tízparancsolatot polgári jogi alkalmazás céljára adták az ország népének. De ezek a helyi törvények többé nem tudtak ugyanolyan módon működni Isten népe körében, amikor szét lettek szórva minden nemzet között. Az Ő királyságának megőrzése és felmagasztalása akkor többé már nem tőlük függött.

Mindezt jól kifejezi a Westminsteri Hitvallás tanítása, mely szerint az „erkölcsi törvény” megmarad, a „ceremoniális törvény” be lett töltve, a „polgári jogi törvény” hatályon kívül lett helyezve, noha nyilvánvalóan még mindig sokat tanulhatunk a ceremoniális és a polgári jogi törvénycikkelyekből (19,3-5). Egy ószövetségi hívő meg tudta ezt érteni, noha nem ilyen világosan. Végül is csak a tízparancsolatot helyezték el a szövetségládjában, mint ami kifejezi Isten igazi jellemét és személyiségét. Igen, a törvény egyetlen törvény volt, mint az Isten, aki adta azt, maga is egyetlen. De Mózes törvénye nem egy osztatlan tömbből állott – több dimenziós volt. Rendelkezett egy alappal és különböző alkalmazási területei voltak. Az előbbi állandó volt, az utóbbi ideiglenes elrendezéseket tartalmazott, amíg fel nem virrad az eljövendő nap.

Az ószövetségi hívők igazán szerették a törvényt. El voltak ragadtatva tőle. Szentséges Istenük olyanira törődött velük, hogy átfogalmazta eredeti rendelkezéseit számukra úgy, hogy irányt tudjanak mutatni a bűnös népnek. Azok az ószövetségi hívők, akik ismerték és elmélkedtek a tízparancsolaton és az egész Tórán (a törvényen) növekedhettek abban a képességükben, hogy az Isten gondviselését alkalmazni tudják életükben. (Zsolt 1) Minden előírásával és

rendelkezésével együtt Isten törvénye biztonságról és irányításról gondoskodott az élet egészére nézve.

Elsőéves korom végén egy fiatalos bűnözők számára létrehozott iskolában tanítottam. Életük súlyosan körül volt határolva. De számomra meglepetésként különlegesen erős bajtársi szellem uralkodott köztük. Büszkeség és közös hűség az iskola iránt. Először ez zavarba ejtett engem. Aztán rájöttem, hogy ezek a fiúk tudták, hol vannak. Biztonságban voltak, meg voltak védve önmaguktól és erőszakosságuktól, önfejűségüktől. A tanárok szeretettel fegyelmezték őket. Talán életükben először rendszeresen kaptak enni. Igen, a szabályok néha bosszantották őket – végül is bűnösök voltak. De biztonságban voltak. Néhányuk ismét törvényt sértett csak azért, hogy visszakerüljön ebbe az iskolai környezetbe. Megértettem, miért teszik ezt, még ha nem is tudtam elnézni nekik. Ott törődtek velük és biztonságban voltak.

Pál egy nem túlzottan eltérő szemléltetést használ a Galatákhöz írt levél 3-4. fejezetében. Az ószövetségi hívők itt kiskorú örökös-

sökként vannak ábrázolva, akik a mózesi törvény korlátaival ellátott környezetben élnek. De most, Krisztusban a megváltás nagykorúvá lett. Létrejött a szabadság új dimenziója. Nincs szükségünk arra, hogy ellenőrizzük a naptárban, vajon ünnepnap van-e. Nem kell ellenőriznünk az életünket, vagy a címkét a ruházatunkon. Nem kell már több áldozatot sem elhozunk a templomba. Most, hogy Krisztus már eljött el lettünk bocsájtva a javító-nevelő iskolából. „Ekként a törvény Krisztushoz vezető mesterünkké lett, hogy hitből igazuljunk meg.” (Gal 3,24) De mégis ott van a mindezt megerősítő törvény – miért változna az meg? Miért lennénk bármilyen kicsit is kevésbé engedelmesek ugyanannak az Atyának?

Kezdjük már észrevenni, hogy nem érthetjük meg teljesen Mózes törvényét anélkül, hogy ne gondolnánk Jézusra? Istennek az a szándéka, hogy visszazakajja az arcképét.

Jézus

Jézus azért jött, hogy megteremtsen egy megújult és igaz emberiséget, amelyet egy helyreállított, az Úr iránti belülről fakadó szeretet és az a vágy jellemez, hogy olyan legyen, mint Ő. A törvény

” Jézus azért jött, hogy megteremtsen egy megújult és igaz emberiséget, amelyet egy helyreállított, az Úr iránti belülről fakadó szeretet és az a vágy jellemez, hogy olyan legyen, mint Ő.

önmagában nem tudja ezt véghezvinni bennünk. Megbocsájtásra, megszabadításra és megfelelő felhatalmazásra van szükség ahhoz, hogy ez végrehajtható legyen. Mindezt Isten Jézus Krisztusban biztosítja és a Lélek által. *„Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivel erőtlén volt a test miatt, azt tette meg Isten, amikor a bűn miatt elküldte az ő Fiát a bűnös testhez hasonló formában és elítélte a bűnt a testben, hogy a törvény igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem a Lélek szerint.”* (Róm 8,3-4)

Mivel tudta, hogy az emberek rossz következtetésekre juthatnak az Ő tanításával kapcsolatban (amit meg is tettek), Jézus elmagyarázta, hogy nem eltörölni, hanem betölteni jött a törvényt. Ki akarta tölteni a legteljesebb mértékben azt a „formát”, amit Mózes már megadott (Mt 5,17-20). Világossá tette, hogy az is szándékában áll, hogy helyreállítsa Isten képmását és hasonlatosságát bennünk (Mt 5,21-48). Mint azt tudjuk, felvázolt egy sor ellentétet. De szavai nem ezek voltak: „Megíratott...de én mondom”; hanem inkább ezek: „Hallottátok, hogy azt mondták nektek...de én azt mondom...” Nem állította szembe a tanítását Isten törvényével, csak annak rabbinikus magyarázataival és elferdítéseivel.

És mégis van egy fontos különbség az Újszövetségben. Mózes felment Isten földön lévő hegyére és lejött a törvénnyel, amit kőtáblára írtak. De később kifejezte azt a vágyát, hogy bárcsak az Úr egész népe rendelkezze a Lélekkel. (4Móz 11,29) Mózes törvénye tudott parancsokat adni, de nem tudott képessé tenni azok megtételére. Ezzel ellentétben Jézus Isten mennyei hegyére ment fel és a Lélek formájában jött le azért, hogy az Ő törvényét beírja a szívünkbe.

A Zsidóknak írt levél kétszer is nyíltan kijelenti ezt, amikor a Jer 31,31-et idézi (Zsid 8,10; 10,16 – az egyetlen „törvény”, amely itt szem előtt lehet, az a tízparancsolat). A törvény Ura átírta az Úr törvényét a szívünkbe az Ő Lelke által. A törvényt megtartó Jézus Lelkének ereje által szeretjük a törvényt, mivel szeretjük az Urat. Ahogy az Ószövetségben az élet alapelve ez volt: „Én, aki szeretlek téged, szent vagyok, szeress te is engem viszonzásul és légy szent te is” – éppen úgy az Újszövetségben is összefoglalható az élet alapelve egyetlen mondatban: „Isten Fia,

Jézus, Isten képmása a mi emberi természetünkben: úgyhogy légy olyan, mint Jézus”. Végül is az, hogy olyanokká váljunk, mint Krisztus, mindig az Atya végcélja volt velünk kapcsolatban. *„Mert akiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy Fia képmásai legyenek, hogy ő legyen elsőszülött sok testvér között. Akiket pedig eleve elrendelt, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.”* (Róm 8,29-30)

Isten törvényének szeretete

„Szeresd a törvényt” – ennek a mondatnak kettős jelentése van. Szeretned kell – ez egy parancs. De ugyanakkor azért is „szeretned kell”, mert olyan jó.

Természetes, hogy ilyen.

” *A törvény egy ajándék Mennyei Atyánktól, az a szándéka, hogy épségben és egészségben tartson meg minket, biztonságot nyújtson nekünk és segítsen legyőzni az élet nehézségeit.*

Ez egy ajándék mennyei Atyánktól. Az a szándéka, hogy épségben és egészségben tartson meg minket, biztonságot nyújtva nekünk és segítsen legyőzni az élet nehézségeit. Nyissuk ki a Westminsteri Kiskátét (vagy még jobb, ha a Westminsteri Nagykátét) és olvassuk el a parancsolatokra vonatkozó részt!

Innen meg fogjuk tanulni, hogyan használjuk és alkalmazzuk az élet játékszabályait. Ezeket sokkal könnyebb megérteni, mint a golf játékszabályait.

Amikor Jézus azt mondta: *„Ha szerettek engem, megtartjátok a parancsolataimat”* (Jn 14,15), akkor csak visszhangozta Atyjának a szavait. Valójában ez egyszerű, mégis minden igényt és követelményt magában foglaló. Amint a John H. Sammis által írt dicséret kijelenti:

Bízz és engedelmeskedj, mert nincs más mód arra, hogy boldog légy Jézusban, csak az, ha bízol és engedelmeskedsz.

Fordította: Bakó Tamás
a Tabletalk 2016. júniusi számából

Úrrá leszünk a törvényeskedésen

SENKI SE
AKADÁLYOZZON MEG
BENNETEKET!

SEAN MICHAEL LUCAS

Jimmy egy törvényeskedő egyházi környezetben nevelkedett fel. Gyermekként megtanították neki az evangélium dicsőséges igazságát, mely szerint Jézus Krisztus meghalt a bűnösökért. De a hite első kiutatása után keresztyén életének minden élménye és tapasztalata a szabályok megtartására összpontosult. A keresztyének – ahogy neki tanították – megtartották a szabályokat és az előírásokat, és nem egyszerűen csak a nyílt bibliai parancsokat, de egy sor „alapelve” is a randevúzás, a barátkozás, az alkoholfogyasztás, a kultúra, a művelődés és hasonlók területén. Az effajta törődés fő indoka az volt, hogy megőrizze Jimmyt és a hozzá hasonló keresztyén fiatalokat „szeplőtelenül a világtól”. Ennek az lett az eredménye, hogy az az evangélium, amit ő ismert, végrehajtási utasítások sorozatává lett lerontva.

Amikor Jimmy főiskolára került már belefáradt a szabályok megtartásába. Így a szobatársaival és a barátaival sem tudott lépést tartani, akiket – úgy tűnt – nem kötnek szabályok, mégis jókedvűnek és boldognak látszottak. Nem lenne jobb, kevésbé kimerítő és kívánatosabb elhagyni a szabályokat és egyszerűen élvezni az életet? Így aztán Jimmy többé nem tartotta be a szabályokat. És közben az egyháztól is eltávolodott. Végül is, ha a keresztyénség a szabályok betartásáról szól és ő többé nem tartja be azokat, akkor már nem keresztyén. A keresztyénség nála nem működik és nincs hasznára.

Sajnos Jimmy története nem szokatlan. Valójában sok fiatal, akik az egyházban növekedtek fel, ezt az utat járták be. Igaz, miután felhagynak

törvényeskedő erkölcsi felfogásukkal és „benő a fejük lágya”, néhányuk rájön arra, hogy az evangéliumot vérszegény módon, sőt hamisan értelmezték. De azért legtöbbször soha nem tér vissza az egyházba, ennél fogva valójában soha nem ad lehetőséget arra, hogy meghallhassa, mi a bibliai keresztyénség.

Mit mondhatunk erre? Van remény azok számára, akiket törvényeskedő egyházi környezetben neveltek fel, azok számára, akiket talán összetörték és lelkileg megsebeztek, ellentmondásba kerültek és összezavarodtak az evangélium igazi jelentésével kapcsolatban?

Igen, van remény. Ez a reménység pedig a Jézus evangéliumához való visszatérésben található meg.

Hétköznapi bűnösök, hétköznapi evangélium

Amikor visszatérünk az evangéliumhoz, akkor azt kell megvallanunk, hogy soha nem mehetünk túl az evangéliumon.

Mivel hétköznapi bűnösök vagyunk, hétköznapi evangéliumra van szükségünk.

Amíg csak élünk, birkózni fogunk a bűn maradványaival. Igen, azokkal, akik a bizalmukat már Jézusba vetették, valami döntő fontosságú dolog történt. Egyesültünk Krisztussal. Levetettük az óembert és felöltöttük az újembert. Hit által megkeresztelkedtünk Krisztusba. „Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az, a régiék elmúltak, íme, újjá lett minden. Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket magával Jézus Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Mivel Isten az, aki Krisztusban

megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítva nekik bűneiket és ránk bízva a békéltetés igéjét.” (2Kor 5,17-19)

És mégis, noha új teremtetések vagyunk Krisztusban, vannak betanult sémáink is, önfejű vágyaink és ostoba szokásaink, amelyek megmaradtak. A későbbiek során, amikor már többet tanultunk meg a szent Istenről, aki megingathatatlan szeretettel szeretett minket, meglátjuk majd szívünk útvesztőit, az ürügyeket, kifogásokat, amiket gyakorolunk és a bűn százfejű hidra-természetét.

Az a fegyver, amit Isten azért adott nekünk, hogy harcoljunk a szívünkben és testünkben megmaradó bűn ellen, az evangélium. Ez által szívünk emlékeztetébe idézzük, hogy kié vagyunk és kik vagyunk Jézus Krisztusban: szövetségre léptünk Jézussal és azok vagyunk, akiket Ő igazságosnak és szentnek jelentett ki. Ezen felül nekünk adta a Szentlelket, hogy felkészítse elménket és szívünket arra, hogy igent mondjunk az igazságosságra és nemet az igazságtalanságra. A Lélek hatalma által megöljük a test gonosz cselekedeteit és a szentség erényes szokásai szerint élünk.

Mivel minden nap vétkezünk és bűnösök vagyunk halálunk napjáig, szükségünk van az evangéliumra minden nap. Amint elmélkedünk azon, mit tett meg értünk Krisztus élete, halála, a temetése, feltámadása és mennybemenetele által, és amint egyre világosabban látjuk, hogyan szól az egész Írás Krisztus munkájáról, átalakítatunk egy másfajta emberré. Az evangélium minden nap átformál minket új aszszonyokká és új férfiakká.

A zarándok útja

Ez az evangélium által történő formálás azt jelenti, hogy a keresztyénség tényleg nem a szabályok betartásáról szól. Meg kell hagyni, egy keresztyén engedelmeskedik Isten szavának, de az engedelmeség módja nem az, hogy a szabályok betartására összpontosítunk, fennem szárnyalunk e miatt és jobb dolgokat cselekszünk. Amit Jézus tesz a Hegyi Beszédben – Máté evangéliuma 5. fejezetében –, annak a középpontjában az áll, hogy megdöntse azt a nézetet, mely szerint az igazságosság a törvény iránti külsődleges engedelmeségről szól. Amikor Ő ezt

mondja: „Ha a ti igazságotok nem több az írástudók és farizeusok igazságánál, semmiképp sem mentek be a mennyek országába.” (Mt 5,20) – akkor arról beszél nekünk, hogy az igazságossághoz az út nem a pusztán külsődleges engedelmeségen keresztül visz. E helyett az igazságos élethez a Lélek belülről induló és kívül is megnyilvánuló átformáló munkájának útja vezet, melynek során előrehaladunk és fejlődünk az evangélium szerinti életben. Amint felhasználjuk a kegyelem eszközeit – beleértve a gyülekezeti istentiszteletet, mely az Igét állítja középpontba, a sákramentumokat, az imádságot és a testvéri közösséget, valamint a személyes istentiszteletet is –, Isten befogad minket, bejuttatja az evangéliumot a szívünkbe, szembeszáll bűnös gondolataink, szavaink és tetteink egész rendszerével és újjá tesz minket.

De az evangélium általi ilyenfajta átalakulás időt vesz igénybe. Fokozatosan haladunk előre benne,

amint a Lélek munkája által formáltatunk, alakítatunk és átgyúródunk. Ahogy egyre jobban előrehaladunk, és egyre mélyebbre merülünk, egyre több bűnt látunk meg, egyre több tévedéssel szállunk szembe, egyre jobban hiszünk az evangéliumban és egyre több isteni vigaszt kapunk. Tapasztalás által tanulunk

és teszünk szert bölcsességre és éleslátásra, amint elfordulunk a bolondságtól az Úr tisztelete és szeretete felé.

És ebben van a dolog lényege: ha összhangban élünk a Lélekkel, akkor gyakorlatilag oly módon élünk, hogy „betartjuk a szabályokat”. Azok, akik megtermik a szeretet Lelkének gyümölcseit lesznek azok, akik betartják a tízparancsolat két táblájára írtakat. Azok, akik örömet teremnek fogják megismerni azt az erőt, ami által nemet tudnak mondani a bűnnek és igent az igazságosságnak. Azok, akik megtermik a békét lesznek egészségesek és hatékonyak, nem nyughatatlanok és gondterheltek. És így tovább. Nem úgy tartjuk be a szabályokat, hogy pusztán olyan cselekedeteknek látjuk őket, amiket meg kell tenni, hanem úgy, hogy szívünkkel Jézusra összpontosítunk: arra, hogy ki Ő, mit tett már értünk és mit tesz meg folyamatosan bennünk a Lélek által, hogy beteljesíttesse velünk a törvényt.

Más szavakkal Isten kegyelmének evangéliuma átformálja jellemünket. Elkezdjük beleélni magunkat az új teremtés valóságába, amely a miénk, mivel egyesítve lettünk Jézus Krisztussal. Isten képmása elkezd helyreállni bennünk, amint a Lélek kimunkálja bennünk a szentséget, az igazságosságot és Isten igazi, tiszta ismeretét. Olyan emberekké válunk, amilyenekké Isten elejétől fogva tervezett minket.

Ez a fajta jellem-átalakítás nem történhet meg egyszerűen az által, hogy keresztyén egyének külön-külön tanulmányozzák Isten szavát, vagy a maguk módján imádkoznak. Inkább annak a közösségnek az igénybe vételével történik, amit „egyháznak” neveznek, ahol megtanulunk szeretni és olyan emberek között élünk, akik drámaian különböznek tőlünk. Az életmód új típusai, amelyeket Pál az Efezusiakhoz írt levele 4-5. és a Kolosséiakhoz írt levele 3. fejezetében részletez, kizárólag közösségekben valósulhatnak meg: félretesszük a hamisságot és megtanulunk igazságot beszélni – miért? „Mert egymásnak tagjai vagyunk.” (Ef 4,25) Nem engedjük meg, hogy a harag gyökeret verjen a szívünkben – miért? Azért, hogy „ne adjunk helyet az ördögnek” arra, hogy elválasszon minket egymástól (27. v.). Nem engedjük, hogy rothadt beszéd jöjjön ki a szánk, se keserűség, harag, indulat vagy káröröm – miért? „Hogy (a beszédünk) áldásos legyen a hallgatóknak” (29. v.). Megfigyelted? Az új és megújított jellem, amit a Lélek kimunkál bennünk, másokért van. Ez csak másokkal közösségben alakítható és juttatható kifejezésre.

Mialatt formáltatunk az evangélium által, Isten behív minket mások életébe és az Ő világába. Azért kapunk ajándékokat, hogy megosszuk azokat másokkal, Lélek által kapott képességeket, amelyekkel megerősíthetünk másokat az evangéliumban. Ezek

különböző képességek és ajándékok, ugyanakkor szükségesek, ha mi és a többiek együtt leszünk azzá a néppé, amellyé Isten szándéka szerint lennünk kell (Róm 12; 1Kor 12). Ez ismételtelen azt jelenti, hogy része kell legyünk annak a közösségnek, amit „egyháznak” neveznek. Nem úgy, hogy folyamatosan ellenőrizzük egyházi szolgálatunkat és részvételünket saját szabálygyűjteményünkben, hanem úgy, hogy hozzásegítünk másokat ahhoz, hogy átalakuljanak az evangélium által.

De Isten azért is behív minket az Ő világába, hogy az új teremtés jelei és képviselői legyünk. Ahogyan életünket éljük, mint férjek és feleségek, édesanyák és édesapák, szülők és gyermekek, hivatásunk során és otthon, egyháztagokként és vezetőkként, vagy számos más szerepben, ezt tegyük úgy, mint jelképei annak a világnak, melyben minden olyan lesz, amilyenek lennie kell. Mi az új teremtés szimbólumai és képviselői is vagyunk. És ez azért van, mert Jézus megbízott bennünket azzal, hogy képezzünk tanítványokat: azaz segítsünk másoknak megismerni az evangélium szerinti hitet és az evangélium szerinti életutat, nem pedig még több törvényeskedő paragrafusrágot beszerezni. Az a célunk, hogy az új ég és új föld még több útjelzőjét és képviselőjét alakítsuk és képezzük ki.

A mi evangéliumunk sokkal jobb, mint egyszerűen „betartani a szabályokat”. Ez egy olyan evangélium, amely igazi reménységet nyújt a betegségéből felépülő törvényeskedőnek, mert ez Jézus evangéliuma, azé a Valakié, aki mindent újjá tesz.

Fordította: Bakó Tamás
a Tabletalk 2016. júniusi számából

” Ahogy egyre jobban előrehaladunk, és egyre mélyebbre merülünk, egyre több bűnt látunk meg, egyre több tévedéssel szállunk szembe, egyre jobban hiszünk az evangéliumban és egyre több isteni vigaszt kapunk.

” Isten képmása elkezd helyreállni bennünk, amint a Lélek kimunkálja bennünk a szentséget, az igazságosságot és Isten igazi, tiszta ismeretét.

A farizeushoz való hozzáállásunk

DAVID STRAIN

A keresztyén élet véget nem érő felelősége, hogy megmutassa a megfelelő utat, ha két véglet közé kerülünk. Ez a helyzet áll fenn, amikor a törvényellenesség (*antinomianizmus*) és a törvénykezés szorítása között találjuk magunkat.¹ A nehézség csak tovább mélyül azáltal, hogy jobban vonzódunk egyik oldalhoz, mint a másikhoz. Ez talán saját neveltetésünk, vagy az egyoldalú szélsőséges tanítás következménye, amely gyülekezetünkben uralkodott. Az is lehet, hogy saját keresztyén utunk korábbi szakaszára válaszolunk, amikor mi is az önelégültség és az önigazultság irányába fordultunk. Pedig, miközben soha nem szabad letérnünk az igazság útjáról, s törekedünk elkerülni a veszélyes zátonyokat, amelyek állandóan a felszín alatt ólálkodnak, emlékeznünk kell arra, hogy mások is járnak ezt az utat, ill. hozzájuk való viszonyulásainkat nem csupán jelenlegi tévedésük megállapítása, hanem a mi korábbi hibáink emléke is meghatározhatja.

Néhányan közülünk, akik fundamentalista (szigorú szabályokat követő) háttérrel indultunk, majd megismertük Krisztust, a törvényeskedés nehézségeivel és fájdalmaival találjuk szemben magunkat. A túlzottan korlátozó követelések csak felesleges terhet helyeztek Krisztus könnyű és gyönyörűséges igája mellé. De egy adott ponton, Isten kedves gondviselése során, újra felfedezhettük a szuverén kegyelem gazdagságait. Megértettük, mivel cselekedeteink nélkül igazítottattunk meg, Krisztus igazságosságába felöltözve állunk, ezért teljes és változhatatlan megbocsájtást, elfogadást, és szeretet nyertünk. Hálas szívvel öleltük magunkhoz örökbefogadtatásunk csodálatos igazságát. Mi, akik valaha Isten ellenségei

voltunk, most Krisztusban az Ő gyermekei vagyunk, örökösei Istennek és örökostársai Krisztusnak.

„Maga a Lélek tesz bizonysgot a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is, örökösei Istennek, örökostársai pedig Krisztusnak, ha valóban vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.” (Róm 8,16-17)

Amikor ismételten átéljük szabadságunkat, amit a Király gyermekeiként magunkénak tudhatunk, a szégyen, amelyet akkor éreztünk, amikor nem sikerült megfelelni a ránk helyezett törvényeskedő követeléseknek, szertefoszlik. Most már tudjuk, nincs szükség saját erőfeszítéseinkre, hogy helyet kapjunk Isten házában, mivel örökre befogadott az Ő családjába.

Miután azonban újra felfedeztük ezeknek a drága evangéliumi igazságoknak az örömeit, még mindig veszélyben vagyunk. Hála Istennek, az első veszély jól ismert, és bár ártalmas, a legtöbbünk elővigyázatos vele szemben. Ez a túlreagálás veszélye. Tudjuk ugyanis, hogy Isten gazdag kegyelmének erős bizonyossága mellett nem szabad mellőzni az Ő ugyanannyira fontos szent törvényét sem. Tudjuk, hogy a törvény cselekedetei alapján senki sem igazul meg (Gal 2,16), mégsem vagyunk Isten törvényén kívül, sőt Krisztus törvénye szerint élünk (1Kor 9,21). A törvény, kárhóztató erejétől megfosztva, barátunkká vált. A törvény hasonló a hajó kormányosához, aki hajóját kegyetlen vizeken keresztül irányítja, de biztonságos útvonalat jelöl ki.

A második veszély azonban könnyen elkerülheti a figyelmünket. Egy biztonságos útvonalat tervezni magunk számára fontos dolog, de türelmesnek lenni keresztyén testvéreinkkel, akik esetleg elfordulnak ettől, az más felelőség. Mint gyógyuló

1. Eredeti szövegben: „between the Scylla (rocks) of antinomianism on the one hand and the Charybdis (hard place) of legalism”, amely egy angol idióma, és azt jelenti, hogy két gonosz, rossz közül kell választani (Az Odüsszeia alapján).

törvényeskedőknek, észre kell vennünk, milyen könnyen elveszítjük türelmünket azok iránt, akik még nem látják a törvényeskedés fenyegető szikláit, melyek mellől mi már óvatosan elkormányzunk. Azon tűnődünk, miért lehetnek olyan vakok, hogy figyelmen kívül hagyják az öngazultság borotvaéles szikláit és a szegyen rejtett zátonyait. Hálásak vagyunk, hogy mi már nem követjük az ő hibáikat, s bosszankodunk azok naivságán, akik nem látják az igazi evangéliumi szabadság ösvényét.

Viszont, a törvényeskedés sokféle formát ölt, s legkőrmönfontabbá öngazult dicsekvésünkben válik, amikor mi jobban tudunk mindent, mint szegény törvénykező testvéreink. Így tehát amíg mi gratulálunk önmagunknak, amiért bölcsességünknek köszönhetően biztonságban elkormányozunk a túlzott szűklátókörűség és a megterhelő, ember alkotta korlátozások veszélyei mellől, addig mégis zátonyra futunk azokon a sziklákon, amelyekről azt hittük, megszabadultunk. J. Gresham Machen, elgondolkozva Jézusnak a farizeusról és a vámszedőről szóló példabeszédén (Lk 18,11), a következőket mondja a „Mi a hit?” című könyvében:

„Semmi kétség afelől, hogy el tudjuk kerülni a farizeus hibáját. Isten nem állt mellette, mondhatnánk, mert megvető volt a vámszedővel szemben. Mi gyengédek leszünk a vámszedővel, ahogy Jézus tanította nekünk, és akkor Isten velünk lesz. Ez kétségtelenül jó ötlet. Az jó, hogy ha gyengédek leszünk a vámszedővel szemben. De mi a hozzáállásunk a farizeushoz? Sajnos, megvetjük őt egy valódi farizeus viselkedéséhez méltóan. Felmegyünk a templomba, hogy imádkozzunk. Így állunk ott, magunkra nézve, és imádkozunk: 'Istenem, köszönöm neked, hogy én nem vagyok olyan, mint a többi ember, akik büszkék a saját igaz voltukra, könyörtelenek a vámszedővel szemben, éppen úgy, mint ez a FARIZEUS.'”

Ha megszeretnénk menteni másokat a szikláktól, úgy nem fog menni, ha közben mi is zátonyra futunk. A türelem gyakorlása a legjobb védekezés az ellen, hogy törvényeskedők legyünk a törvényeskedéssel szemben, és farizeusok a farizeusok iránt.

Fordította: Popovics Szidónia
a Tabletalk 2016. júniusi számából

Az anyaság nehéz! HALLHATOK EGY ÁMENT?

TRILLIA NEWBELL

Míg az anyaság nehéz fizikai terheit viseljük, szívünk lustasággal, alulteljesítéssel és elbukással vádol. Talán ez az egyik ok, amiért Jézus azt parancsolja nekünk, hogy szeressük az Urat, a mi Istenünket teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel és teljes elménkkel (Mt 22,37).

Mihelyt eltávolodunk az evangéliumtól, és ezt az „anyasági dolgot” magunk erejéből akarjuk csinálni, az öröm és a Megváltónkban való béke és gyönyörködés tovatűnnek. Ahhoz, hogy ezt elkerüljük, naponta emlékeztetnünk kell magunkat Isten szavának valóságára, különösen az evangéliumra.

Találj valós megnyugvást!

Jézus kegyelmesen és együtt érzően újra és újra emlékeztet bennünket, hogy menjünk hozzá. „Jöjjetek én hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket. Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűségű, és az én terhem könnyű.” (Mt 11,28-30)

Könnyen megtörténhet, hogy amikor ezt a hívatást halljuk, úgy gondoljuk, Jézus csak az első századi emberekhez szól. De Jézus mindannyiunkat arra hív, hogy olyanok legyünk, mint a gyermekek: „*Abban az időben szólván Jézus, monda: Hálákat adok néked, Atyám, mennynek és földnek Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcséket és az értelmesekeket elől, és a kisdedeknek megjelentetted. Igen, Atyám, mert így volt kedves te előttem.*” (Mt 11,25-26)

Az Atya kegyelmes akarata nemcsak az, hogy megváltásban részesüljünk, hanem az is, hogy megértsük és megtapasztaljuk azt az igazi nyugalmat, amit Jézus kínál. Hirdetjük ezt az igazságot a gyermekeinknek, mégis olyanokká kell lennünk, mint ők, hogy megkapjuk Tőle, és megnyugodjunk Őbenne.

Gyere, megfáradt lányom!

Jézus hív minket magához. Egyenesen nekünk szól: te, megfáradt lányom, gyere hozzám!

Hát nem jó hír, hogy nem köti feltételekhez a meghívását? Nem kéri azt tőlünk, hogy várjunk,

amíg békességünk lesz. Nem kéri, hogy gondok nélkül menjünk hozzá. Nem, Jézus szeretettel hív minket, hogy jöjjünk minden gondunkkal, félelmünkkel és terhünkkel.

Ha szomjasok vagyunk, nem a tűzhelyhez megyünk, hogy szomjunkt csillapítsuk, hanem a vízcsaphoz futunk. Egy vízforrást keresünk, ami kielégíti szükségünket. Ugyanígy, ha élettelenek, kiszáradtak és megviseltek vagyunk, nem az önsajnálattal és munkamániába szaladunk. Jézushoz rohanunk, aki azt mondja: „*Ha valaki szomjúhozik, jöjjön én hozzám, és igyék.*” (Jn 7,37b) Azért hív mágához, mert ő az egyedüli forrás, amely valós és tartós megelégedést biztosít. Betölti legmélyebb szükségünket.

Hív téged is, az anyukát, aki munkálkods és megterhelt vagy. Téged, aki keményen dolgozol, hogy a legjobban teljesíts, aki csak addig jutsz el, hogy minden törekvésed még jobban elmarasztal és bizonytalanná tesz, semhogy felüldítsen és felbuzdítson. Hív téged, aki teljesítményeddel próbálsz kiérdemelni Isten kegyeit, ahelyett, hogy a kereszten elvégzett munkájában megnyugodnál. Hív téged és engem, hogy tökéletes és valóságos békét találjunk benne.

Felszólít minket arra, hogy vegyük fel az Ő igáját és tanuljunk tőle. Az iga vagy járom egy fakeret, amelyet két állat nyakához erősítenek, és hozzá csatolják az ekéhez vagy szekérhez, amit ily módon húznak. Jézus szeretne helyet cserélni veled annál a járomnál, amit – mint nehéz terhet – anyaként húzol. Az ő igája gyönyörűsége, és az ő terhe könnyű. Ő akarja végezni helyetted a munka nehéz részét. Mit kapsz cserébe? Békét a fáradt lelkednek.

Keress igát békét!

Nem könnyű élvezni a megváltás szabadságát, az anyaság örömét és a gyermek(ek) ajándékát, amikor terhek alatt roskadozunk. Szükségünk van a Szentlélek átforgató munkájára, hogy felnyissa szemünket az igazságra: Jézus képes hordozni a terheinket, és ő meg is fogja tenni ezt.

Kérd mennyei Atyádat, hogy vegye le rólad terheidet, amelyeket hordozol, és adja neked az Ő gyönyörűsége és könnyű igáját. Ő ezt ingyen ajánlja neked, kegyelméből.

Fordította: Kovács Ábel

<http://www.desiringgod.org/articles/weary-mom-come-to-me>

A ttól, hogy van egy homályos, rossz érzésed azzal kapcsolatban, hogy vacak ember vagy, még nem vagy a bűnösséged teljes tudatában. Ugyanígy az, hogy romlottnak érzed magad, még nem jelenti azt, hogy valódi bűnbánatod van.

Amikor például ma reggel imádkozni kezdtem, én is úgy éreztem, méltatlan vagyok arra, hogy a világegyetem Teremtőjéhez beszéljek. Halványan megcsapott a bűnösség, az érdemtelenység érzésének szele, s ezt azonnal meg is vallottam neki. A fentiek fényében akkor mégis mi volt ez?

A vacak érzések hasznosak lehetnek, ha konkrét bűnök megvallásához vezetnek. Viszont önmagában az, hogy rossz embernek érezzük magunkat, legkevésbé sem visz előre bennünket. Bennem sem változott semmi addig, amíg nem kezdtem tételes és aprólékos bűnvallásba.

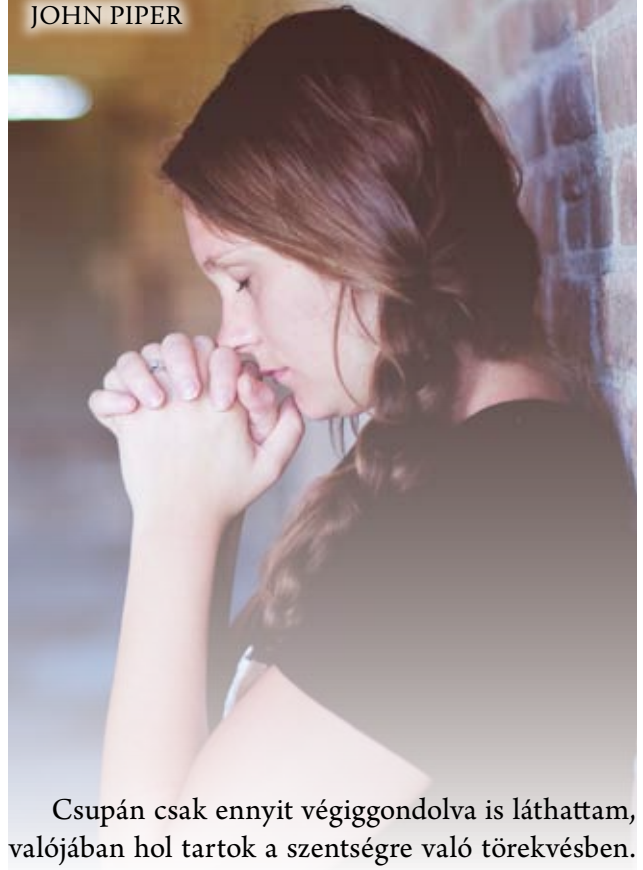
A méltatlanság és érdemtelenység köde az Istennek való engedetlenség tényévé kell, hogy tisztuljon benned. Csak ekkor tudsz pontosan rámutatni a bűneidre, bűnbánatot tartani, s az Úr bocsánatáért esedezni. Mondhatni: az ellenséget csak akkor tudod megsemmisíteni, ha pontosan célba veszed az evangéliumi rakétavetőddel.

Ezt szem előtt tartva reggel én is elkezdtem hát felidézni azokat a parancsolatokat, amelyeket gyakran megszegek. Ezek jutottak eszembe:

- „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből!” (Mt 22,37) Az ige nem 95% -ot követel, hanem 100%-at.
- „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (Mt 22,39) Vagyis légy ugyanolyan buzgó a másik dolgainak sikerei iránt is, mint a magad dolgaiban vagy!
- „Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent!” (Fil 2,14) Tehát nem háboroghatok magamban, s nem panaszkodhatok másoknak sem.
- „Minden gondotokat ő reá vessétek!” (1Pt 5,7) Ha ezt megteszed, nem kell, hogy tovább terheljenek.
- „Semmi rothadt beszéd a ti szátokból ki ne származzék, hanem csak a mely hasznos a szükséges építésre, hogy áldásos legyen a hallgatóknak.” (Ef 4,29) – ...különösen azoknak, akik a legközelebb állnak hozzád.
- „Áron is megvegyétek az alkalmat, mert a napok gonoszok.” (Ef 5,16) Ne pazarold el az értékes percek! Ne vesztegesd el az idő!

Hogyan tarts bűnbánatot?

JOHN PIPER

Csupán csak ennyit végiggondolva is láthattam, valójában hol tartok a szentségre való törekvésben. Összetörtem, tönkrementem!

Ez sokkal borzalmasabb, mint a homályos, rossz érzések önmagukban voltak. De most végre az ellenség is láthatóvá vált: a bűneim most már konkrétak, előbújtak a rejtkehelyükről. Így már szembenézhetek velük. Nem nyafogok amiatt, hogy vacakul érzem magam. Bocsánatot kérek Krisztustól, mert nem tettem meg azokat a konkrét dolgokat, amelyeket Ő parancsolt.

Össze vagyok törve, és dühös vagyok a bűneim miatt. De én a bűnöket szeretném megöldökölni, nem saját magamat. („Öldököljétek meg azért a ti földi tagjaitokat” [Kol 3,5], „[...] de ha a test cselekedeteit a lélekkel megöldökölitek, éltek.” [Róm 8,13]) Én élni akarok! Ezért leszek gyilkos – a bűneim gyilkosa!

Ugyanez az ellentmondás van jelen ebben az ígértetben is: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1Jn 1,9) Mindezt megértve megbékélek.

Ezek után pedig újra azt érzem, hogy képes vagyok imádkozni, s hogy imádkozni jó, sőt hatalmas dolog.

Fordította: Popovics Szidónia

<http://www.desiringgod.org/articles/how-to-repent>

Gondolsz-e a gyülekezetre, amikor döntesz?

JOSHUA HEDGER

A Fil 1,22-26-ban Pál apostol saját magával folytatott párbeszédét olvashatjuk. Gondolatmenete fontos, életbe vágó döntésről szól. A következő kérdésben kell állást foglalnia: „Ha választanom kellene, élet és halál között, melyik mellett döntenék?”

Nos, ez a kérdés aggályokat szülhet Pál lelkiállapotára vonatkozóan, ugyanakkor hihetetlen bepillantást nyújt szívének gazdagságába, mivel válasza a következő: „A halált választanám inkább, mert az sokkal jobb lenne nekem. Amikor meghalok, Krisztussal leszek!”

Pál számára annyira értékes volt Jézus, hogy inkább meghalt volna, veszni hagyott volna mindent, amit a világ nyújtott számára azért, hogy megnyerje Őt! Őszintén hitte, hogy a halál jobb választás lenne. Gondolatmenetében ezután a kérdést a gyülekezet szempontjából vizsgálta meg, és úgy gondolta, a gyülekezet számára az lenne a legjobb, ha az életet választaná.

Pál úgy gondolkodott, hogy előnyösebb számára az, ha meghal, mivel akkor övé lesz a legnagyobb kincs, Jézus. Azonban, amennyiben él, bátoríthatja, erősítheti, építheti a gyülekezetet, ami jobb nekik. Így már nem az a kérdése, hogy „melyik számomra a legelőnyösebb döntés?”, hanem az, hogy „azt választom, ami a legjobb számomra, vagy azt, ami a legjobb a gyülekezet számára?” És tudjátok, mit választott? A 25. versben a következőket mondja: „*És ebben bízva tudom, hogy megmaradok, és együtt maradok mindnyájatokkal, a hitben való gyarapodásotokra és örömtökre ...*” Pál átgondolta azt, hogy mi lenne a legjobb döntés a saját maga számára, majd megvizsgálta azt, hogy mi lenne a legjobb a gyülekezet számára. Amint a kettő egymással ellentétbe került, amellet döntött, ami a gyülekezetnek vált hasznára. Gondoljunk el itt egy pillanatra! Pál azt választotta, ami a gyülekezet javát szolgálta, és nem azt, ami a saját maga számára lett volna jó.

Te figyelembe veszed-e a gyülekezetet életed döntéseiben? Felteszed-e magadnak azt a kérdést,

hogy munkahelyváltásod milyen hatással lenne a gyülekezetedre? Átgondolod-e azt, hogy az elköltözésed hogyan befolyásolná Isten munkáját, amelyet a gyülekezeted által végez a te környezetekben? Belegondolsz-e mélyen abba, hogy a döntésed, miszerint elhagyod-e vagy sem a helyi gyülekezetedet, milyen hatással lesz majd az evangélium terjedésére?

Valószínűleg számodra sem a gyülekezet érdeke az elsődleges szempont ezekben a kérdésekben. „Amennyiben az „A” döntés számomra előnyösebb, akkor minden bizonnyal az a jó.” Nem figyelünk arra, hogy döntéseinknek milyen következményei lesznek a gyülekezetre nézve. Pál gondolatmenetéből világosan látszik, hogy döntésében nagy szerepe volt közösségi és missziós lelkületének. Megvizsgálta, hogy döntése milyen hatással lenne a keresztyén közösségre (a gyülekezetre) és a misszióra (az evangélium terjedésére) egyaránt.

Úgy gondolom, helyénvaló, ha azt mondom, legtöbbünknek sokat kell még növekednie abban, hogy döntéseinkben a gyülekezet érdekeit is figyelembe vegyük.

Íme, itt van hat gyakorlati útmutató ehhez:

1. Beszélj meg a döntéseidet a közösséggel, hogy bölcs tanácsot és tisztább rálátást kaphass az ügyre!
2. Beszélj meg a döntéseidet a pásztoraidal, hogy Isten szerinti útmutatásban és bölcsességben részesülhess!
3. Gondold át, hogy döntésed hogyan befolyásolja majd a kapcsolataidat azokkal a személyekkel, akiket evangelizáltál!
4. Vedd fontolóra azt, hogy választásod milyen hatással lesz majd ismerőseidre és azokra, akiket bűnvallásuk által mélyebben megismerhettél. Vajon ezeket a kapcsolatokat drasztikusan megváltoztatja döntésed?
5. Vizsgáld meg, hogy anyagilag hogyan fogja befolyásolni döntésed a gyülekezetet!
6. Fontold meg, hogy a szolgálat, amelyben részt veszel, fejlődni fog-e vagy elsorvad majd döntésed következtében!

Fordította: Béla Éva

<http://ftc.co/resource-library/blog-entries/you-make-life-decisions-with-your-church-in-mind#>

WGUi0tQVqjo.gmail

Minden kattintás számít

*Amit az internetről
tudnod kellene*

David Mathis

Irodánk falán van egy nagy képernyő, ahol megmutatjuk és elmagyarázzuk a tudnivalókat, amikor vendégeinket körbevezetjük a munkahelyünkön.

Ez a képernyő bizonyos szempontból unalmas – se filmek, se különleges grafika nem látható rajta; ez csak egy áttekintő panel az aktuális weboldalforgalomról. De amint megtanulod a számok jelentését, megérted a jelentőségüket. A képernyő fő célja, hogy emlékeztesse a csapatunkat, hogy – miközben a közösségi médiában írunk, szerkesztünk, és azt alakítjuk –, naponta több tízezer valós felhasználó keresi fel az oldalt. Az áttekintő panel folyamatos működésben van, így egy pillantás alatt ellenőrizni tudjuk az aktuális látogatókat, azt, hogy melyek a legtöbb megtekintéssel rendelkező oldalak, és honnan érkezik a forgalom.

A körbevezetések alatt megállunk a képernyőnél, és elmagyarázzuk, hogyan emlékezteti ez a csapatunkat, hogy mi nemcsak felépítünk és ellenőrzünk weboldalakat és alkalmazásokat, hanem mindezt azért tesszük, mert a felhasználói oldalon emberek táplálékért, tanításért, útmutatásért és ösztönzésért jönnek. Meglepetéstől tágra nyílt szemekkel figyeljük, hogy valójában képesek vagyunk nyomon követni az aktuális oldalon tartózkodó emberek számát, a megtekintett oldalakat, és azt is, hogy kik irányították őket az oldalunkra.

Hogyan működik az internet?

Amikor a világhálón böngészsz, soha nem vagy egyedül. Nemcsak Isten figyel – ami már önmagában elég kellene, hogy legyen –, hanem más személyek is.

Minden kattintás számít, és számon van tartva. Bármiikor, amikor információt nyersz néhány kiszolgálóról, az a kiszolgáló érzékeli, hogy meg lett pingelve. És az a konkrét ping (*a ping – packet internet grouper – jelentése: egy hálózati diagnosztikai eszköz, amelyet elsősorban arra használnak, hogy teszteljék két kapcsolódási pont/csomópont vagy eszköz összekapcsolhatóságát*) nyomon követhető. Kideríthetik, hogy pontosan mely oldalakat nézted meg, hogyan jutottál oda, mennyi ideig voltál ott, hova mentél utána, sőt még azt is, hogy hova mutatott a kurzorod az oldalon.

Minden alkalommal, amikor kattintasz, valaki pontosan tudja, mire kattintottál, és ennek tájékoztató értéke is van, hiszen az oldal alapítói ennek alapján (is) döntenek arról, hogy az általad elért tartalomból többet fognak-e kibocsátani vagy sem.

Minden végrehajtott kattintás

Minden kattintás egyfajta szavazat. Minden egyes alkalommal, amikor kattintasz, tulajdonképpen azt 'mondod': én ezt akarom, és ebből még többet. Valaki pedig 'hall' téged. Amikor alacsony színvonalú linkekre és hirdetésekre kattintasz, illetve utálatos oldalakon navigálsz, nem csupán felfeded és formálsz a lelkiállapotodat, hanem kattintásonként növeled a megnézett oldalak hatóerejét is.

Az internet privát használata ábrándkép; sátán alkotta illúzió, melynek célja, hogy elhitesse veled, amit a világhálón teszel, igazán nem számít. De tényleges privát internethasználat nem létezik. Minden kattintás egy nyilvános dimenzió része. Minden kattintás elárul és alakít. Ez nem csupán a szíved ak-

tuális kifejeződése, hanem arra is hatással van, hogy továbblépve, ki leszel.

Kattintás, húzás és széthúzás

A kattintással tehát Istentől való ajándékként kell bánnunk, ami az elménk és szívünk legapróbb mozdulatainak tárgyasításaként szölgál. Minden kattintás egy apró, de jelentőségteljes, külső nyilvántartása a belső énünk legparányibb rezdüléseinek. Nem létezik olyan dolog, hogy semleges kattintás, ill. semleges hú-

zás vagy széthúzás a virtuális világban, a világhálón sem. Érintésenként tisztesség vagy tisztességtelenség közül választasz, a lelkednek és a világunknak egyaránt.

Ez nemcsak új webcímekre való barangolásra igaz. Egyre pontosabban nyomon lehet követni mindent, például, hogy milyen alkalmazásokat nyitasz meg, mennyi ideig, és hova kattintasz azokon belül. Nemcsak az számít, hogy pl. a közösségi oldalakon kit követsz, de az is, hogy kinek a profilja fölött időzöl, kién görgetsz át, és melyikre kattintasz rá, hogy felnagyítsd. Nemcsak az számít, hogy milyen miniatürizált képek töltődnek be a képernyődön, de az is, hogy kinek a képét 'érinted' meg, hogy jobban lásd.

Természetesen ott vannak azok, akiket 'lájksz' és 'követsz', akikre a felhasználói fiókod szavaz, hogy segítsen befolyásossá vagy híressé tenni őket; akiknek megengeded, hogy rendszeres időközönként 'füledbe sűgjanak'.

Tanulj meg visszapattanni

Minden tisztességtelen kattintás kifejezi és támogatja a bűnt. Minden helytelen kattintás még több szennyre adja le az online szavazatodat.

Fontos lecke, amit keresztyénként meg kell tanulni az online világban, hogy egy rossz kattintás nem mentség egy másikra. Függetlenül attól, hogy már azzal vétkezted, hogy oda kattintottál, ahova nem kellett volna, vagy rákattintottál egy tisztességes címsorra, csak azért, hogy megtalálj egy tisztességtelen oldalt, tanulj meg „visszapattanni”. Nézz a böngésződ bal tetejére vagy aljára, és fejleszd katin-

tási reflexeidet ott és akkor, ahol, és amikor felfedezed, hogy rosszul kattintottál.

Ez a másik dolog, amit a honlapok nyomon követnek: a „visszapattanási” arány. Gondolj erre úgy, mint egy csekély módszerre, amellyel részben felléphetesz a már leadott, és teljesen nem érvényteleníthető rossz szavazat ellen. Ne habozz! Jobb lett volna egyáltalán nem rámenni az oldalra, de rosszabb elvégezni a következő kattintást egy erkölcstelen oldalon. Pattanj vissza!

Minden kattintás egy lehetőség

Őrizkednünk kellene a veszélyektől, és meg kellene tanulnunk, hogy ne passzívan böngésszünk. Nem azt mondom, hogy lemondok az internetről, hiszen egy lelkszség webes felületén dolgozom. Az internet létezése részben az, ami a kenyeret az asztalra rakja a családom számára. Nemcsak a veszélyeket kellene szem előtt tartanunk, hanem a figyelemre méltó lehetőségeket is felfedeznünk.

Minden tisztességes kattintásnak van valamilyen tisztességes hatása a világban. Amikor jó kattintást hajtasz végre, egy szavazattal támogatsz az igazságosságot. Az a tartalom, amit 'megosztasz', láthatóvá válik mások számára, amit másképpen nem láttak volna. Amit 'lájksz', amihez hozzászólást írsz, hozzájárul ahhoz az algoritmushoz, ami minőségi tartalmat táal másoknak. A kattintás önmagában nem teljesíti a Nagy Küldetést, de semmiképp sem lényegtelen. Minden kattintással jobba vagy rosszabbá teszed a világot.

Kivé válsz?

Minden helyes és Isten szerinti kattintásnak megszentelő hatása is van. Nemcsak azt fejezi ki, hogy ki vagy, hanem azt is ábrázolja, akivé leszel.

Minden nap, minden pillanatban, minden gondolatban, érzésben, szóban és cselekedetben, azzá válunk, akivé leszünk. Mindig számít, hogy hogyan kattintasz.

Minden egyes pillanat az életben és az online világban, nemcsak egy-egy veszélyhelyzet, de egy-egy lehetőség is. „Mi pedig az Úr dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal tükrözzük, és az Úr Lelke dicsőségéről dicsőségre ugyanarra a képre formál át minket.” (2Kor 3,18)

Dicsőségről dicsőségre fogsz kattintani Isten segítségével?

Fordította: Kovács Ábel

<http://www.desiringgod.org/articles/every-click-counts>

El Roi, a látás Istene megmentett engem is

Mihályi Éva

Kolozsvár – Melbourne – Budapest

1960 áprilisának végén születtem Kolozsváron. Édesanyám elmondása szerint nagy pelyhekben havazott, amikor világra jöttem. A gyönyörűen kivirágzott fák nem is hoztak termést abban az évben, mert minden lefagyott. Nem hiszem, hogy születésemkor a nagy öröm közepette szüleim foglalkoztak volna azzal, hogy milyen következményei is lesznek a késői hóhullásnak. Ugyanígy, amikor az Éva nevet választották számomra, biztosan nem foglalkoztak azzal sem, hogy az első Éva tettei, lázadozása, milyen hatással voltak az egész emberiség jövőjére nézve. Ami viszont igazán meglepő, az az, hogy bár ők mindketten katolikus iskolába jártak, sőt édesapám a szigorú piarista rend diákjaként végzett, egyetlen kislányukat mégsem figyelmeztették soha arra, hogy milyen következménnyel jár, ha valaki nem tud az élő Istenről.

Ennek a történetét szeretném a következőkben leírni azzal a reménységgel, hogy tán valaki tanulni fog az én hibáimból.

Menekvés

Ha két szóban kellene összefoglalnom, lázadózó éveim derekán mi fordította Isten felé a figyelmemet, akkor azt mondanám, hogy az elkeseredés és a félelem. Huszonhat éves koromban ugyanis olyan élet-halál helyzetbe kerültem, amely teljesen lerombolta addigi világnézetemet és értékeimet, megingatta önbizalmamat és büszkeségemet, s térdre kényszerített a Mindenség Ura előtt. Ebben a hely-

zetben megszólítottam azt, akiről még azt sem tudtam, hogy létezik-e, és őszintén kértem, hogy mentse meg az életemet és segítsen átjutni a határon. Ehhez a fordulóponthoz ugyanis éppen disszidálás közben jutottam el, amikor a szocializmus képmutató hazugságai elől Erdélyből nyugatra menekültem, s épp a magyar-osztrák határ illegális átlépésére készültem. Azt mondtam Istennek, hogyha sikerül megmenekülnöm, akkor tudni fogom, hogy Ő tényleg létezik, és olyan hatalmas, hogy ezt is megteheti. Mintegy „köszönétképpen” azt is előre megígértem neki, hogy megmentett életemet templomba járással fogom meghálálni.

Szeretett társammal – akinek pár hónappal utánam ugyancsak sikerült Kolozsvárról Ausztriába szöknie – új életet kezdtem. Nem voltunk házasok, csak együtt éltünk – mint legtöbb barátunk és ismerősünk akkortájt. „Nem kell ahhoz papír, hogy két ember szerethesse egymást” – mondogattuk mi is, mások is.

Csaknem két éven keresztül próbáltam ismét a saját útjaimat járni. Bár idegen földön, távol a családomtól és a barátaimtól, de ezúttal „szabadon” kerestem a boldogságot. A társammal – mostani férjemmel –, Lacival való kapcsolatam hamarosan megromlott, a jobb jövőbe vetett reménységem megfeneklett. Rövid időn belül teljesen összetörtem, kiábrándultam mindenből, s véget akartam vetni az életemnek.

Bár ezúttal is menekültem, de most Istenről teljesen megfeledkeztem, s minden reményemet elvesztettem. Isten azonban nem feledkezett meg rólam.

„Hívj segítségül engem a nyomorúság idején: én megszábadítalak, és te dicsőítesz engem” – bátorít a Zsolt 50,15.

Ahogy ezt írom, Hágár szomorú története van előttem. Ő is egy elkeseredett asszony volt, aki menekült úrnője elől, s gyermekével együtt, reménytelenül várta a halált a sivatagban. Ekkor azonban az Úr angyala megszólította, és kimentette kilátástalan helyzetéből. Hágár kiszáradt élete megváltozott. Az angyal egy kúthoz vezette, ahol nem csak az életmentő vizet kapta meg Istentől, hanem a gondviselés és az áldás ígését is – akárcsak én és mindazok, akik nyomorúságukban Istenhez kiáltanak. Hágár pedig: „S így nevezte Hágár az Urat, aki ővele beszélt: Te vagy a látás Istene. Mert ezt mondta: Én is láthattam azt, aki engem lát. Azért nevezik azt a forrást Lahajrói forrásnak (Lahajrói forrás: az élő Isten forrása, aki lát engem.) Ott van ez Kádés és Bered között.” (1Móz 16,13)

A Látás Istene megmentett engem is. Amikor kiszáradtam, hozzám is elküldte angyalait, magához fordított és megismertette magát velem. Szeretete örök reménységet adott, s azóta is nap mint nap tanúbizonyságot tesz az Ő irgalmának és hűségének végtelenségéről. Az élő Isten forrásából én is meríthetek élő vizet szomjazó lelkemnek.

Öngyilkossági kísérletem után úgymond „véletlenül” egy amerikai misszionárius házaspár kopogott be hozzánk. Laci be is tessékelte őket. Nagyon kedvesek voltak, de mivel bennünket nem érdekelt sem Isten, sem a Biblia tanításai, ezért megkértük őket, hogy ilyesmiről ne beszéljenek nekünk. Mindezek ellenére találkozgatni kezdtünk velük, megismertük őket, és bár nem beszéltek a hitükről, mi valahogy mégis tudtuk, hogy az a béke és szeretet, amit az életünkben láttunk, kapcsolatos volt azzal, amitől mi annyira idegenkedtünk. Egy nap aztán végül mégis kikérdeztük őket. A teremtő Istenbe vetett gyermeki hitük – aki, mint elmondták, kezében tartja az egész világot, s Jézus Krisztus által gyermekeivé fogadja a benne hívőket – teljesen megdöbbentett bennünket. Naivságukat kinevettük, s tudományos elméletek sorával próbáltuk meggyőzni őket arról, hogy Isten nem létezik, s így hitük is hiábavaló. Ezután még gyakran beszélgettünk erről a témáról, s bár kérdéseinket sokszor válasz nélkül hagyták, alázat és béke áradt belőlük, ami viszont felfedte a mi lelkünkben tátongó ürességet, és rombolni kezdte magabiztos keménységünket, kevélységünket.

Ken és Carla lelkisége vonzott bennünket, és egyre inkább vágytuk megismerni ennek a forrását. Ők voltak Isten angyalai a mi életünkben. Elsőként

általuk láttuk meg a szerető és kegyelmes Urat, aki elől addig csak bujkáltunk, hogy meg ne lássa mézítelenségünket, bűneinket, amelyeket takargatva egyre mélyebbre süllyedtünk a sötétség urának hazugságaiban.

Aztán kivándoroltunk Ausztráliába... Az első hat hónap Melbourne-ben az új, csodálatos világ felfedezésével telt. Ismét minden szép volt és jó, lekötött a sok világi élvezet. Az újdonság varázsa azonban lassan most is tompulni kezdett az életünkben, és mi újra ugyanazokká váltunk, akik a menekülttáborban voltunk: boldogtalan és üres emberekké, akiknek nincs béke és szeretet, akik vágnak ugyan a szeretetre, de szeretni nem tudnak, csak veszekedni és egymást vádolni mindenért.

És akkor Isten ismét tett valamit: eszünkbe jutatta, hogy csak nála van béke és szeretet. Ő az egyetlen, aki minden bajunkra megoldást adhat, nála letehetjük a terheinket, és megszabadulhatunk a gonosz vádaskodásától és gyötrésétől. Ezért aztán egy napon elmentünk templomba. Ő gyengéden vezetett és mi megtaláltuk Őt.

Ken és Carla még Ausztráliából való búcsúzásunkkor Joni Eareckson Tada egy szájjal festett képét adta nekünk ajándékba, hogy az mindig emlékeztessen bennünket a lebévult fiatal lány hitharcára és bátorításra saját küzdelmeinkben. Segítségünkre egy rövid, kézzel írott imát is mellékeltek hozzá, a megtérők imáját, amellyel Istenhez fordulhattunk nyomorúságunk idején. Ezek mellett pedig egy melbourne-i gyülekezet címét is megadták, mondván, hogyha szükségét érezzük, menjünk el oda.

Ebbe a gyülekezetbe mentünk hát el, s pár hónap múlva itt is tértünk meg, mindketten ugyanazon a napon. Megértettük, hogy az Úr Jézus értünk hagyta ott Atyja csodálatos közösségét, és jött el bűnös világunkba azért, hogy magára vegye a bűnnel átitatott, beszenyvezett életünk terhét, és örökre megszabadítson attól. Felismertük, hogy kereszthalála nekünk is megszerezte azt az Istennel való békeséget, amely megnyugvást és reménységet ad a benne hívőknek. És mindez szerető Istenünk tökéletes terve szerint történt.

Húsz évet éltünk Melbourne-ben. Megtérésünk után, 1989 nyarán összeházasodtunk, majd 1992-ben megszületett fiunk, Robi. Laci tizenhét évet dolgozott egy telefonvállalatnál, én pedig elvégeztem az egyetemet és építész lettem. Többnyire otthon készítettem a tervrajzokat, miközben Robit neveltem és otthon tanítottam.

Az a gyülekezet, ahol megtértünk, a családukká vált. Keresztyén életünk elején sokat támogattak, „Krisztushoz szerettek” bennünket. Hét év után azonban ez a növekvő, virágzó, evangélizáló közösség világiasodni kezdett, egysége megtört. Emiatt mi sem maradhattunk meg itt, s hamarosan a helyi presbiteriánus közösséghez csatlakoztunk. Melbourne-ben a mai napig ez a gyülekezetünk.

Isten oldalán

Harcaink megmaradtak, sőt, hívő életünk elején meg is sokasodtak. Nehezen tudtuk levetkőzni előző életünk megszokásait, beidegződéseit. Lassan tanultunk, gyakran buktunk el. János evangéliumának első része jelentett nekünk nagy segítséget ebben az időben. Ebből értettük meg, mi kell, hogy vezessen bennünket: *„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. [...] Az Ige testté lett, és közöttünk lakozott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal.”* (Jn 1,1; 1,14)

Jézus (a testté lett Ige) az Atya kegyelemmel és igazsággal telt küldöttje, aki Isten dicsőségét jött hirdetni a mi menekvésünkre. Ugyanakkor a Bibliát (az írott ígét) is az Atyától kaptuk, hogy Jézusról tegyen tanúbizonyságot nekünk, hogy higgyünk benne és üdvözlünk, azaz megmenekülünk a bűneinkért járó rettenetes következményektől. S ahogy a Rómaikhoz írt levél is mondja: *„Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Krisztus beszéde által.”* (Róm 10,17)

Isten ígéje, a Biblia lett értékes tanítónk. Emellett a Szentlélek nekünk is Istentől kapott segítőkévé vált az Ő akaratának megértésében és követésében, Jézus pedig – aki imáival szüntelen képvisel bennünket a kegyelem trónusánál – szerető példaképünk lett.

A Biblia által Isten jelen van mindennapjaimban. Jézus áldozatának köszönhetően személyes, élő kapcsolatom alakulhatott ki a Mindenható Atyával. Isten élő Szava a szívemhez szól, tanúskodik Teremtőm és Uram hatalmas és tökéletes személyéről, csodálatos és szent jelleméről, szerető és igazságos tetteiről, s felébreszti bennem a vágyat, hogy az Ő jelenlétében kívánjak lenni, hogy minél jobban megismerjem és tanításait kövessem.

Gyülekezeti élet és szolgálat

Elég nehéz lenne röviden összefoglalni a megtérésünk utáni éveket. Isten kegyelméből lassan növekedtünk a hitben. Számptalan megpróbáltatáson esztünk át, amelyekben maga Jézus hordozott bennün-

ket, s hitünk próbája által állhatatosságot munkált bennünk.

Az évek múltával öregedő szüleink egyre inkább imáink középpontjába kerültek. Mivel én egyedüli gyerek vagyok, beteg édesanyám gondozásának kérdése különösen sürgetővé vált számomra. Így hoztuk meg azt a döntést, hogy visszatérünk Európába, hogy ezáltal is mindent megtegyünk annak érdekében, hogy közelebb kerüljünk a szüleinkhez. Eleinte munkát kerestünk, a későbbiekben azonban mindketten inkább a missziós munkára láttunk magunkban elhivatottságot. Ezt meg is osztottuk lelkészeinkkel, s hamarosan többedmagunkkal imádkozni is kezdtünk azért, hogy Isten mutassa meg nekünk, hogyan tovább, mert ebben a nagy lépésben is engedelmeskedni akartunk neki. Az Úr pedig rövidesen ezt az igeverset értette meg velünk, s helyezte a szívünkre: *„Menjete el azért, és tegyete tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Mindannak megtartására tanítsátok őket, amit én parancsoltam nektek. Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”* (Mt 28,19–20)

Így történt, hogy 2006 decemberében misszionáriusként tértünk vissza Európába, Magyarországra. Robi fiunk tizenöt éves volt ekkor. Ő később Diósdon fejezte be a középiskolát, ezután pedig visszatért Ausztráliába, ahol egyetemen tanult. Tanulmányai befejezése után megnősült. Feleségével jelenleg is Melbourne-ben élnek.

Mi továbbra is folytatjuk a munkát kettesben, magyar földön. Az utóbbi tíz évben főleg a református egyháznak segítettünk: bibliaórákat tartottunk, gyerekmunkát végeztünk, keresztyén táborokat szerveztünk stb. Kolozsváron is szolgáltunk három évet. Tavaly májusban csatlakoztunk a budapesti presbiteriánus gyülekezethez, ahol főként a közösségépítésben, evangélizációs alkalmak szervezésében végzünk szolgálatot, de igyekszünk mindig abban segíteni, amiben éppen szükség van ránk.

Hálás vagyok Istennek minden lehetőségért, amikor elmondhatom valakinek, hogy mit tett velem Úr. Mint a gadarai megszállott: *„Az az ember pedig, akiből az ördögök kimentek, arra kérte, hogy vele maradjon, de Jézus elküldte őt, és azt mondta neki: Térj vissza otthonodba, és beszélj el, milyen nagy dolgokat tett veled Isten. El is ment, és az egész városban elhíresztelte, milyen nagy dolgokat cselekedett vele Jézus.”* (Lk 8,38–39)

Tíz kérdés a szórakozásról – keresztyéneknek

KEVIN HALLORAN

„De – kérdezte egyszer valaki – nem is szórakozhatunk?” „Dehogynem, annyit szórakozhatunk, amennyit az istenfélelmünk megenged. Tegyük, amit Jézus is megtenne!”
– Charles Spurgeon.

A szórakozás példátlan korában élünk! Egy átlag amerikai naponta több mint tíz órát tölt el képernyő előtt.

Soha nem állt még rendelkezésünkre ennyi különféle médiaforráson (TV, internet, Netflix, stb.) keresztül elérhető TV-műsor, film, zene, valamint blogok, közösségi hálózatok és könyvek sokasága. Hogyan lehetünk bizonyosak afelől, hogy a szórakoztatás korában hűségesen követjük Krisztust? Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a média életünkre gyakorolt összetett és szövevényes hatásait.

Hadd kezdjem azzal, hogy kedvelek mindenféle digitális médiaeszközt, és sok lelki hasznot jelentenek számomra. Az alábbi listával viszont az a célom, hogy elősegítsek egy keresztyénibb gondolkodást azzal kapcsolatban, hogy mit nézünk, hallgatunk, mit engedünk be az életünkbe. Amíg olvasod, kérd az Urat, mutassa meg, milyen változásra van szükség, hogy rövid életedet minél jobban kihasználjad!

1. *A szórakozási szokásaink értékesebbé teszik-e életünket?* A média használata jelenthet ártalmatlan szórakozást vagy kapcsolatépítést, de válhat bálványimádást elősegítő eszközzé, amely megakadályoz abban, hogy hatékony életet éljünk az Úr dicsőségére. Gondolkodjunk el azon, hogy szórakozásunk mennyire segít nekünk betölteni azokat a célokat, melyekre Isten elrendelt minket. Milyen értékeket hiányolnánk az életünkéből, ha soha többé nem kapcsolnánk be a tévét vagy törölnénk azokat az alkalmazásokat, melyek a leginkább magukkal ragadnak?

2. *A szórakozási szokásaink milyen vágyakat gerjesztenek a szívünkben?* Milyen hatással van a szórakozás az Isten iránti szeretetünkre? Ha jól meggondolom, az én média-felhasználásom bűnös vágyakat is képes felgerjeszteni bennem.

Emlékszem egy filmre, melyet egy középiskolás barátom házában néztünk meg. Annyira silány film volt! Ráadásul távolabb vitt Istentől is! Miután megnéztem a filmet, rá kellett döbbernem, hogy a vágyaim megváltoztak. Nem vágytam többé úgy az imádságra és az igeolvasásra, mint azelőtt. A testem mindazon silányság után vágyott, amit a filmben láttam. Meg kellett vallanom bűnömet Istennek és elmém megújulásáért könyörögtem (Róm 12,2).

Feltételezem, hogy az általam felhozott példa senki számára nem idegen. A Zsoltárok könyve első része leírást ad az áldott emberről, mint aki az Úr törvényén elmélkedik éjjel-nappal és nem áll a vétkesek útjára. Azon az estén a barátom házában én a vétkesek útjára álltam, miközben a film elvetemült üzenetei lehetetlen módon megszöttek helytelen vágyaimat.

Tény, hogy nem minden szórakozási forma bír ugyanolyan hatással. „Semleges” szórakozás közben gyakorolhatjuk magunkat abban, hogy figyelmünket az Úr imádsására irányítjuk, és ezáltal megvizsgálhatjuk az adott szórakozást az evangélium lencséjén keresztül. Négy kérdés segíthet ebben:

- Hogyan fejezi ki ez Isten teremtésének jóságát és szépségét?
- Hogyan fejezi ki ez az ember bűnösségét?
- Hogyan fejezi ki ez egy szíveket megújító Megváltó iránti szükségünket?
- Hogyan mélyíti el vágyunkat arra a helyreállított, békés és teljes életre, melyben az örökkévalóságban fogunk részesülni?

3. *Pusztán csak fanyalgunk a szórakoztatóipar által felvonultatott vétkek és gonoszságok sokasága miatt, vagy pedig imádkozunk is azokért, akik e bűnöket elkövetik?* A szórakoztatóipar tele van ostobasággal, szenzációhajhászással és bűnnel. Mi pedig megkísértetünk, és panaszkodunk az emberek által elkövetett ostoba, bűnös szórakozási formák miatt, ahelyett, hogy úgy néznénk rájuk, mint bűnösökre, akiknek szükségük van a Megváltóra. Megbélyegzés helyett imádkozunk azokért, akiket olyan könnyen kritizálunk (1Tim 2,1-4).

4. Szórakozásunk segítségünkre van-e az idő helyes kihasználásában? (Ef 5,16) Kent Hughes ezt írja a 'The Disciplines of a Godly Man' (Szentek önfegyelme) című művében: „Lehetetlen, hogy egy keresztyénnek, aki estői nagy részét, hónapról hónapra, hétről hétre, nap nap után a TV-műsorok vagy újabb és újabb videók nézésével tölti, keresztyén lelkülete legyen... A biblikus gondolkodás nem létezik a világgal együtt.”

Ha a világ összehasonlíthatná a szórakozási szokásainkat a bibliaolvasási és imádkozási szokásainkkal, melyiket látná fontosabbnak a mindennapjainkban? Az élet egy levegővétel, pára, fű, mely gyorsan elillan, elhervad. Ne engedjük, hogy az élet könnyelmű dolgai megraboljanak minket az igazán értékesektől!

5. Akarjuk-e, hogy gyermekeink vagy a ránk bízottak kövessék a szórakozási szokásainkat? Ha szülők vagyunk, vagy bárkinek a vezetője, ne feledkezzünk meg arról, hogy rossz szokásainkat is átadjuk a következő nemzedéknek. Hajlamosak vagyunk megengedni, hogy gyermekeink a szórakoztató iparból tanuljanak, és így szórakozni vágyó, anyagias emberekké váljanak, akiknek szíve eltompult a lelki igazságok befogadására. Igyekezzünk, hogy szórakozásunk is legyen példamutató!

6. Mit dicsóít a szórakoztatóipar? Minden szórakoztatóiparban dolgozó bizonyos értékekkel rendelkezik, amelyeket igyekszik tovább adni. Sok esetben ezek az értékek csupán anyagi jellegűek; azaz, bármit előállítanak, amit értékesíteni tudnak. Igen ritkán reklámoznak keresztyén értékeket, mint bölcsesség, tisztesség, istenfélelem, Jézus magasztalása. Fel kell tennünk azt a kérdést magunknak, milyen értékeket közvetít egy adott TV-műsor vagy film? Ha kudarcot vallunk ennek helyes megválaszolásában, szívünk vágyai távolabb kerültek a Szentírástól, mint azt gondolnánk! (ld. 2. pont)

7. A TV erősíti-e a pletykálkodásra való hajlamunkat? A pletykálkodás mást és mást jelent mindenki számára. A nők számára például jelentheti egy színésznő súlyának vagy valamelyik díjkiosztón viselt ruhájának a kritizálását. A férfiak számára akár a hírességek világának kigúnyolását; talán észre sem veszik, hogy pletykálnak, miközben véleményt alkotnak egy-egy sportemberről, akit kedvelnek, vagy épp nem kedvelnek. Csak azért, mert valakit nem ismerünk személyesen, nem jelenti, hogy szabadon pletykálhatunk róla, vagy jogunk lenne ítélkezni fölötte.

„Semmiféle bomlasztó beszéd ne hagyja el a szátokat, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükséges építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják.” (Ef 4,29)

8. Keresztyén eszméink vagy szórakozási szokásaink kárára kötnénk inkább kompromisszumot? Ez a kérdés nem feltételezi, hogy minden szórakozási forma rossz, de segíthet leleplezni, ha valamelyik bálványvá vált az életünkben. Legyünk résen! Ha gyakran mondogatjuk vagy gondoljuk azt, hogy: „tudom, keresztyénként ezt nem kellene megnéznem, de...”, ez biztos jele lehet annak, hogy jobban szeretjük a szórakozást Istennél.

9. Milyen szórakozást áldoznánk fel egy istenfélőbb életért? A feleségem és én úgy döntöttünk, hogy otthonunkban nem lesz TV-készülék. Ezáltal anyagilag is takarékoskodhatunk, sőt, időnkkel is jobban sáfárkodhatunk, hisz nem merülünk el TV-műsorokban vagy játékokban, melyek semmi értékeset nem adnak az életünkhöz. Valamint úgy döntöttem, nem lesz Facebook vagy Twitter-hozzáférésem a telefonomon, így kerülve el egy másik időpazarlásra való kísértést. A kevesebb több és az élet is teljesebb, ha áldozatokat hozunk Istenért.

10. A szórakozási szokásaink segítenek-e betölteni Istentől való elhivatásunkat? A helyesen megélt szórakozás nagy célokot szolgálhat: segíthet nekünk örülni az Istentől kapott életünknek, közelebb vonhat a szereteteinkhez, és segíthet sokkal jobban megérteni a minket körülvevő bonyolult világot.

A helytelen szórakozás ugyanakkor eltávolíthat az Istentől való elhivatásunktól.

Ha az adott szórakozás csupán passzívvá tesz, és nem ösztönöz aktív alkotásra vagy mélyebb gondolkodásra, a szórakozási formánk helytelen.

Isten többet akar tőlünk, minthogy „halálra szórakozzuk magunkat” (Neil Postman). Ő akar lenni a legnagyobb örömforrásunk! Az Ő gyermekei számára bőségesebb életet akar adni. Csendes és halk szavával vezetni és terelni akar minket. Halljuk ezt a hangot?

Imádkozom, hogy az Úr használja ezeket az egyszerű kérdéseket értelmünk és szívünk formálásában, hogy jobban szeressük Őt mindazzal, amit teszünk.

Fordította: Barta Viktória

<http://www.kevinhalloran.net/ten-questions-christians-should-ask-of-their-entertainment/>

Németországi afgán, aki keresztyén hitéért halt meg

Tucatnyi barát, szomszéd, és keresztyén vezető volt együtt egy afgán asszony rokonaival, akit két gyermeke előtt gyilkoltak meg Bajorországban. A támadó egy lelkiileg instabil muszlim volt.

A 29 éves, menedéket kérő (szintén afgán) férfi egy áruháznál szúrta le egy konyhakéssel. Az asszonyt a kórházba szállították, de ott belehalt sérüléseibe.

Az Afganisztánból érkezett keresztyén asszony a 'beilleszkedés példája' volt, képviselő Prien (Bajorország) Város Tanácsában, buzgó tagja a városban levő Evangéliumi Keresztyén Gyülekezetnek. Támogatta a szomszéd városban működő, az ottani evangéliumi gyülekezet által – szintén afgánok számára – elindított bibliaórárt is.

Az afgán nő egyik testvére azt nyilatkozta a Bild-nek, hogy „azért ölték meg, mert keresztyén volt”.

http://evangelicalfocus.com/cities/2547/Afghan_Christian_in_Germany_could_have_been_killed_because_of_her_faith

A marokkói keresztyéneknek nem kell többé bujkálniuk

„Marokkó változik, VI. Mohamed király kijelentette, hogy ő minden marokkói uralkodója: keresztyéné, zsidóé, és muszlimé” – mondta Musztafa. „Mi heten kiléptünk az ismeretlenségből, abban bízva, hogy Isten megóv minket.”

A 46 éves férfi története megragadó. 1994-ben jutott hitre, több éves keresés után. Városuk egyik jól ismert és igen tisztelt családjának tagja. Elődei imámok voltak, és édesapja szerette volna, ha ő is követi őket, ezért már öt évesen elküldte a mecsetbe, hogy a Koránt tanulmányozza.

„Amikor hét éves voltam és az imám a próféták történetét magyarázta, megemlítette Jézust is, én pedig figyelmesen hallgattam, majd megkérdeztem: „Mondhatjuk, hogy Jézus Isten Fia?” – Ő azt válaszolta: „Nem, nem mondhatjuk, ezek a keresztyének szavai, nem akarom ismét hallani, hogy ezt mondd.” – emlékszik vissza.

Amikor befejezte elemi tanulmányait, édesapja nem engedte a következő szintre, hanem elküldte egy ismert iszlamista központba, ahol olyan országok elnökei is tanulnak, mint Szenegál, Elefántcsontpart.

Hamarosan kapcsolatba is lépett vele egy iszlamista csoport: „Meghívtak, hogy dolgozzak az ő mozgalmuknak. Nagyon tevékeny voltam, és amikor felismerték a képességeimet, vezetőképzőbe küldtek. Hat hónapi tanulmányozás után Dél Marokkóért feleltem.”

Történetét folytatva elmondta, hogy közben ő mindvégig Istent kereste. Mindent megtett, amit az iszlám tanított, naponta ötször imádkozott, böjtölt a Ramadán alatt, stb., de nem érezte, hogy Isten betöltötte volna szívét. Többre volt szüksége. Minél jobban tanulmányozta a kérdést az iszlám szemszögéből, annál inkább fedezett fel ellentéteket, sőt hazugságokat; azért úgy döntött, hogy megvizsgálja a keresztyéniséget és más vallásokat.

„Kérdeztem a tanítómat, és ő egy nap ezt mondta nekem: - „Te sokat kérdezel Jézus felől, azért megadom neked egy spanyolországi iskola címét.” Musztafa szerint tanítója bizonyosan azt gondolta, hogy ő a keresztyén tanokkal szemben akar felkészülni.

„Kapcsolatba léptem a keresztyén iskolával és küldtek nekem könyveket, bibliai kurzusokat. Minél többet olvastam azokat, annál jobban láttam, hogy az iszlám nem az igaz Isten vallása.”

Amikor ezt felismerte, kérte Istent, hogy fedje fel magát számára, mutassa meg, hol keresse Őt. Ahogy egyre többet imádkozott, megértette, hogy Jézus nevében kell ezt is tennie, s végül keresztyénné lett. Hat évig keresett, tanulmányozott, olvasta a Koránt és a Szentírást.

Amikor elmondta családjának, hogy keresztyénné lett, kitagadták. Azt hitte, hogy ő az egyedüli keresztyén Marokkóban. Amikor azonban megírta a spanyolországi keresztyén iskolának, hogy hívó lett, elküldték neki a szomszédos városban működő gyülekezet címét. Ott harminc marokkói keresztyénnel találkozott.

2000-ben Rabatba utazott egy bibliaiskolába, ahol kapcsolatba került egy keresztyén közösséggel. Amikor elmondta nekik, hogy szeretne gyülekezetet alapítani szülővárosában, bolondnak nézték, amiért az iszlám szívében akar gyülekezetet plántálni.

De elkezdett a saját lakásán találkozni emberekkel. Hamarosan 18 embert számlált a gyülekezet. 2005-ben sem voltak többen, így eldöntötték, hogy nem rejtőznek, hanem elkezdik hirdetni az igét. Bibliákat nem adhattak, de ők elmondhatták, hogy mit tanít a Biblia. Az iszlamisták támadták munkájukat, sőt gyerekeiket is el akarták venni, de Isten mindvégig megőrizte őket.

2016-ban hetedmagával a nyilvánosság előtt is megjelent. Elmondták: „Ők marokkóiak, keresztyének, megtérésük előtt is marokkóiak voltak és most is azok. Djellabát hordanak, nem változtatták meg nevüket és kuszkuszt esznek.” Ezután több interjút is adott, amelyben bizonyosságot tett a keresztyén hit alapigazságairól.

http://evangelicalfocus.com/world/2370/Morocco_No_more_hiding_for_Christians_interview

MEGVANNAK-E NÁLAD AZ ÉLET JELEI?

„Titeket is megelevenített, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt.” (Ef 2,1)

LŐRINC BERTALAN

Az elmúlt években több meghalt családtag, rokon koporsója mellett kellett megállnom. Olyan hihetetlen volt számomra, hogy nem mozognak többé, nem beszélnek, és a legszörnyűbb az volt, amikor belegondoltam, nem fogom többé látni őket itt a földön. Azóta is olyan felfoghatatlan számomra, hogy nincsenek.

A „megelevenít” szó arra utal, hogy a halál korábban az efézusi gyülekezet tagjainak életében is jelen volt. Őket azonban nem a fent említett halál ragadta el. Nem ebből a fajta halálból lettek megelevenítve. Az itt említett halál esetében az emberbe lehelt Isten adta lélek szűnt meg Isten akarata szerint élni, Isten hívó szavára hallgatni, szerető szavának engedni. Más szóval az ember elszakadt az élet és az áldás valódi forrásától, aminek eredménye az úgynevezett lelki halál. Ebben voltak az efézusbeliek, amiben minden keresztyén is volt valamikor, és amiben jelenleg vannak mindazok, akik Isten nélkül élik életüket és végzik mindennapi teendőiket (Ef 2,12).

Az emberek teljesen normálisnak gondolják, hogy kihagyják életükből Istent, pedig ez lelki halál. Ennek köszönhetően nem érzékelik, hogy ez mekkora baj. Nem érzékelik, hogy a mindenható Isten akaratával ellentétes dolgokat cselekszenek, sőt elene harcolnak, aminek rettenetes következménye lesz, ahogy meg van írva: „Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni.” (Zsid 10,31) Vajon nem kellene sürgősen kimozdulni ebből az állapotból, míg el nem jön az a pillanat, amikor már nincs lehetőség arra, hogy bárki is megelevenedjen, azaz az Istennel való kapcsolata helyreálljon?

Az egyik ilyen pillanat lehet, amikor a fizikai halál beáll (Lk 16,19-31), a másik lehetőség pedig az Úr Jézus visszajövetelének időpontja (Mt 25,31-46). A jó hír viszont az, hogy fel lehet támadni ebből az állapotból, meg lehet elevenedni, ma is. Helyre lehet

állítani a kapcsolatunkat az élő Istennel. Oda kell jönni ahhoz, aki megelevenít: Jézushoz. Sőt oda kell vinni mindazokat, akik lelkileg halottak: gyermekeinket, szüleinket, barátainkat, szomszédainkat. Erre még van lehetőség, nem úgy, mint a fizikai halál esetében. Isten azért küldte el az Ő Fiát, Jézust, hogy általa megelevenedjünk: „*De az Isten gazdag lévén irgalmasságban, az Ő nagy szerelméből, mellyel minket szeretett, minket, kik meg voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal, (kegyelemből tartattatok meg!)*” (Ef 2,4-5)

Pál nem csak azt mondja el, hogy halottak voltatok és megelevenedtetek, hanem beszél arról a „méregről”, ami oka a lelki halálnak, „a vétkeitek és bűneitek”*-ról. E két dolognak a megértése, segít meglátni, hogy emberileg milyen visszafordíthatatlan rombolást végzett a bűn.

Gondosan kiválasztott szavak ezek. A „vétek” hibás lépést jelent, amely magába foglalja az ismert háttér áthágását vagy a helyes úttól való eltérést. Amikor valaki kilép egy forgalmas útra, átmászik egy korláton, ami a szakadékba zuhanástól védi meg, halálos következménnyel járhat. A „bűn” céltévesztést jelent. Hasonló ez ahhoz, mint amikor a sűrű erdőben eltévedünk. Az eredmény ugyanaz: halál. Isten szabályait hágtuk át, és azt a célt tévesztettük el, amit ő adott, amin boldogan járhattunk volna és élhetünk volna. Így, Őelőtte egyaránt vagyunk lázadók, és bukott emberek, aminek következtében halottak lettünk és az Istennek tetsző élettől elidegenedtünk (Ef 4,18). Ez tőle való elszigetelődést jelent, aminek elkerülhetetlen a következménye: „*bűneitek választottak el titeket Istenektől, a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg*” (Ézs 59,2).

Pál beszél arról is, hogy miben nyilvánul meg ez a lelki halott állapot. Nem sokat magyaráz, hanem a figyelmet arra az időszakra irányítja, amikor még

a keresztyén ember is úgy élt, mint most nagyon sok ember: „*Melyekben jártatok egykor e világ folyása szerint, a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama lélek szerint mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik*” (Ef 2,2). Elmondja, hogy három hatásnak voltak kitéve: „a világ, a test és az ördög”. Ezek befolyásolták és irányították korábbi, megtérés előtti életüket. Ezek irányítják ma is mindazokat, akik úgy gondolják, hogy nincs szükségük Istenre. De ezek nem csak irányítanak, hanem uralmuk alatt is tartanak. Az emberektől való félelem, a vágyak Isten nélkül való elérése és a babonák sokféle formáinak gyakorlása bizonyítják a fenti állítást.

Gondolkodj csak el! Mennyire vannak ezek jelen a te életedben? Nem félelmetes belegondolni abba, hogy miközben azt gondoljuk, hogy szabadok vagyunk, közben ezek irányítják életünket és Isten ellen fordítanak. Nézzünk szét magunk körül, figyeljük meg az embereket, fiatalokat, időseket, mind engednek ennek a három hatásnak, és nincs hely életükben az Isten számára. Észre sem veszik, miben vannak. Miért? Egy halott ember már semmit nem észlel. Némelyek egy kicsit próbálják színesíteni ezt az állapotot, egy kicsit úgy tenni mintha élnének. Ezt néhány vallásos dolog által teszik, ami annyit jelent, mint a koporsót kiszínezni, a sötét színt valami vidám színre felcserélni, de ettől még a koporsóban lévő ember halott marad. A felszínes imádság, az önmegnyugtató adakozás, jó cselekedetek, felszínes alkalmakra való járás, semmit nem változtat azon, amit a vétek és a bűn tönkre tett. Ez nem helyettesíti azt, ami Jézus Krisztus halálában és feltámadásában való hit állíthat csak helyre. Az Istennel való kapcsolat kell, hogy helyre álljon.

Mit is jelent ez? A Szentírásban többször találunk utalást a földi atya és fia kapcsolatra. Ez által üzeni az Úr, hogy ő mit szeretne. Isten egy meghitt szülő-gyermek kapcsolatot szeretne. Ez egy mindennapos, szoros kapcsolat, szívből jövő, rendszeres kommunikáció által. Ez kell, hogy jellemezze a te kapcsolatot Istennel. Ha ez nincs meg, és nem is foglalkoztat téged, emiatt nincs bűnbánat szívedben, akkor te még lelki halott vagy. Ez azt jelenti, hogy téged is az a veszély fenyeget, mint azokat, akik kihagyják teljesen életükből az Istent, bármely pillanatban örökre ebben az állapotban maradsz, elszakadva az élő Istentől.

Nagy öröm egy rég nem látott személlyel találkozni, beszélgetni. Még nagyobb öröm lehet egy rég nem látott gyermekkel találkozni, beszélgetni. Ami talán ennél is nagyobb öröm lehet, amikor olyan va-

lakivel találkozik az ember, akiről azt gondolta, hogy soha többé nem fog vele találkozni. Ilyen öröm tölti el Istent és az angyalokat, amikor valaki életre kel, azaz visszafordul Istenéhez. Ami természetesen nem az ember érdeme, senki önmagát meg nem elevenítheti, sem egyik ember a másikat. Emberi erőfeszítés erre képtelen.

Ha valaki életre kel, az egy csoda. Csak Isten tud eleveníteni: „*Az Úr öl és elevenít, sírba visz és visszahoz*” (1Sám 2,6). Ő tudja az embert ebből a visszafordíthatatlan állapotból visszafordítani. „*Minket, kik meg voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal, (kegyelemből tartattatok meg!)*” (Ef 2,5). Krisztus az isteni hatalommal rendelkezve teszi ezt. „*Mert amint az Atya feltámasztja a halottakat és megeleveníti, úgy a Fiú is, akiket akar, megelevenít.*” (Jn 5,21)

„A lélek pedig megelevenít” olvassuk a Korinthusiakhoz szóló levélben (2Kor 3,6). Különleges dolog ez. Csak azt veszi észre az ember, hogy „*a Krisztusnak szerelme szorongat minket*” (2Kor 5,14). Valami mássá lesz az élő emberben: „*Mi tudjuk, hogy általmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük a mi atyánkfiat. Aki nem szereti az ő atyjafiat, a halálban marad.*” (1Jn 3,14) Tudjuk szeretni az Istent, testvéreinket, de még az ellenségeinket is.

Hála az Úrnak, ha ezt mind átélted, mert megelevenedtél, mint az efézusi keresztyének. Akiknél pedig nincsenek meg a megelevenedés jelei, kérem, ne nyugodjanak bele állapotukba, könyörögjenek az Úrhoz, aki megeleveníthet: „*Serkenj föl, aki aluszol és támadj fel a halálból, és felragyog tenéked a Krisztus.*” (Ef 5,14)

Pepelea szege

Román népmese

Mesélik, hogy valamikor régen, valaki vásárolt egy házat, egy Pepelea nevű embertől. Pepelea mindössze egy feltételt szabott a ház átadásánál, mégpedig azt, hogy maradjon neki egy szege, ebben a házban.

- *Merthogy a ház a szüleimé volt és emlékül legalább egy szeget hagyassak meg magamnak.*

- *Rendben* – mondta az új tulajdonos, egy szeg, mit árthat nekem.

Megkötötték a szerződést és a vásárló nyugodtan élvezte a tulajdonát. Egy idő után azonban megjelent Pepelea az ajtóban, mondva, hogy vágyódik az apja után és szeretné megnézni a szegét. Más alkalommal az anyja után vágyódott, majd a nagypapja és nagyanyja jött sorban, úgyhogy lassan már éjszaka is bekopogott.

- *Halod-e Pepelea, hát éjjel jön rád a vágyakozás, hogy felzavard az álmomat?*

- *Mit érdekel az téged? A szeg az enyém és azt csinálok vele, amit akarok. Jöttem, hogy ráakasszam a kalapomat és még jönni fogok.*

Ily módon előfordult, hogy Pepelea háromszor is beállított éjnek idején az új háztulajdonoshoz. Egy este hozott egy piszkos tarisznyát, amiből elviselhetetlen szag áradt. A ház megtelt a szaggal és szegény ember kénytelen volt kimenni az udvarra. Annyi bántást és kellemetlenséget okozott neki Pepelea szege, hogy hamarosan elhagyta a házat és bánatában meghasadt a szíve. Egy szeg miatt vesztette el békéjét, házat és életét. Innen ered a mondás: „Óvakodj az idegen szegtől a saját házában!”

A szeg a bűn, Pepelea pedig az ördög. Ha egy kevés helyet is hagyasz neki a lelkedben, elrabolja a békességedet és az üdvösséged öröme is odavész. Mikor odafordulsz az Isten felé, az ördög arra törekszik, hogy hagyjon neked egy kis bűnt, ami kedves volt neked. Ha nem veszed észre idejében és elfogadod az ajánlatot, mindent elveszítesz, mert a Sátán, használni fogja ezt szeget éjjel és nappal, mint a mesebeli Pepelea.

Fordította: Hatvani-Nagy Alpár

TAMÁS SÁNDOR

A KERESZTYÉNSÉG NYOLCADIK SZÁZADA

A középkori egyháztörténetben (kb. 500–1500) jellemzően kevesebb információnk van a lelki dolgokról, mint a politikaiakról, hiszen az egyház egyre inkább politikai tényezővé vált és az elvilágiasodás jeleit mutatta. A valóban istenfélők viszont a maguk egyszerűségével imádták Megváltójukat.

Az ötödik századnál láttuk, hogy 498-ban a frank Klodvig (482–511) politikai indíttatásból áttér a keresztény hitre. Az utódai a Merovingok, akik a Nyugatrómai Birodalom bukásával felemelkedtek, és a Római Birodalom romjain lassan kiépült a Frank Birodalom. A Merovingok uralkodása idején egyre inkább megerősödött a „majordomusi” (udvarnagyi) tisztség.

Az udvarnagyi tisztség a kora középkorban a Frank Birodalomban megszokott volt. A tisztség viselője a királyi udvar első tisztviselője, a király jószágainak és az udvartartásnak a felügyelője volt. Ez a tisztség fokozatosan hatalmat nyert a Keleti Frank Királyságban. Az utolsó jelentős meroving uralkodó, I. Dagobert halála után a tényleges hatalmat az udvarnagyk (majordomusok) gyakorolták, a király csak protokolláris szerepet töltött be. Az udvarnagyi tisztség Herstali Pippin (vagy II. Pippin) korában vált örökletessé, így fia, Martell (Pöröly) Károly¹, majd később unokája, Kis Pippin (III. Pippin) is majordomus lett (741–768). Ő már nem érte be az udvarnagyi címmel, mint apja, ezért az utolsó Meroving uralkodót

1. Herstali Pippinnek a házasságából két fia született, de mindkettő még Pippin életében meghalt. Martell Károly Pippin szeretőjének volt a „vér szerinti fia”, aki apja halála után nem is annyira örökölte, mint magához ragadta a majordomusi tisztséget és az azzal járó hatalmat, hiszen Pippin gyerek nélkül maradt özvegye nem akarta elismerni ezt a „vérszerintiséget”.

kolostorba záratta, haját, szakállát levágatta, megfosztva ezzel őt a szentnek tartott hatalomtól. Kis Pippin tudta, hogy királyságát csak a római egyház erősítheti meg, ezért először segítséget ígért a tőle védelmet kérő Zakariás pápának, cserébe azt kérte, hogy a pápa Istentől kapott hatalmával járuljon hozzá a megkoronázásához és az utolsó Meroving, III. Childerich eltávolításához. A legenda alapján az alku megszületésekor Pippin megkérdezte a pápát, hogy mi a helyesebb, ha a királyi hatalom azé, aki a címet viseli, vagy azé, aki a tényleges döntéseket hozza. A pápa válasza szerint a *de facto* hatalom fontosabb, mint a *de jure* hatalom. Zakariás pápa halála után utódja II. István² lett, aki előzőleg segítséget kért V. Konstantin bizánci császártól, de ő az arabokkal és bolgárokkal harcolt, ezért nem jött segíteni. Ekkor Pippinnek írt segélykérő levelet, ám az idő annyira szorította, hogy személyesen ment el átadni a levelet. Meg is kötötték a Quierzy-szerződést, amely szerint a frank király a pápának katonai segítséget ígér, a pápa viszont a királyt ünnepélyesen beiktatja. Ezzel kezdetét vette a „Karoling” dinasztia, amely egyháztörténetileg döntő szerepet játszott.

Az első Karolingok átvették a Meroving egyházpolitikát, és az egyházat önhatalmúlag kormányozták. Már Martell Károly uralkodása idején megkezdődött a belsőleg igen züllött frank egyház újjászervezése, a frank uralom alá kerülő német törzsek evangelizálása. Ezt a munkát Wynfrith Bonifác (672-754) vezetésével vitték véghez. Wynfrith három társával 716-ban elindult, hogy a szászoknak hirdesse Isten ígését. Csakhogy ekkor folyt a frízek és frankok közötti háború, amely lehetetlenné tett bármiféle missziós tevékenységet, így visszatértek. 718-ban pápai felhatalmazással újra elindult Wynfrith Bonifác (ekkor vette fel a Bonifác nevet egy vértanúról, és ettől kezdve csak ezt a nevet használta). Egy ideig a Longobárd király udvarában szolgált, majd pápai és királyi felhatalmazással a Frank Birodalomban végezte missziós munkáját. Szerzetestársaival bevezették a szabad művészeteket a Frank Birodalom kolostoraiban is. Oktatási célokra ő maga is írt egy

2. II. (III.) István pápa (752-757)

Zakariás pápa halála után egy egyszerű papot választottak a római egyház élére, aki viszont négy nappal megválasztása után váratlanul szélütésben meghalt. A beiktatása nem történt meg, ezért az utána következő István nevű pápák számozása gyakran eltérő. A hivatalos egyházi dokumentumok II. Istvánnak említik, mert az előző II. István nem foglalta el a pápai széket.

grammatikát és egy verstant. Levelezése értékes forrás a germániai misszió történetéhez. Zsinatokat tartott, törvényeket hozott.

724-ben Tübingiába ment, ahol északon a szászok pogánysága, délen a frankok politikai zűrzavara tette tönkre a korábbi missziós eredményeit. Tübingiai missziójának (724–731) legnagyobb eredménye, számos templom építése mellett, a Gotha melletti Szent Mihály kolostor megalapítása, amely a kereszténység fellegvára lett. 725 után mindjobban az Egyház megszilárdításán, vallási megújításán és a keresztény hit elmélyítésén fáradozott.

754-ben Bonifác mintegy ötven kísérelőjével Frízföld³ északi részén prédikált és keresztelt. Június 5-én, pünkösöd hétfőjén Dokkum közelében pogányok támadták meg őket, ott halt vértanúhalált.

A belsőleg is tisztulni és erősödni kezdő Karoling Birodalom szövetsége elsősorban a pápaság számára válik kívánatosná, de mint láttuk, Kis Pippinnek is érdeke volt ez a szövetség. A pápaságnak azért volt szüksége egy erős szövetségesre, mert Itáliában a longobárdok fenyegették és Bizánc támogatására többé már nem számíthatott, amióta a császári valláspolitikával már a megelőző teológiai harcokban ellentétbe került. Pippin 756-ban megszabadította Rómát a longobárd nyomástól, és egyes a longobárdoktól visszavett területeket – melyek azelőtt bizánci birtokok voltak – „Szent Péternek adta ajándéknul”. Ezzel kezdetét veszi az „egyházi állam”, melynek jogi és történeti „igazolására” keletkezik a 750-es években a pápai kancelláriában a Donatio Constantini néven ismeretes hírhedt koholmány. Ennek a dokumentumnak a hamis voltát csak a 15. században leplezik le, így az egész egyházjogi és egyházpolitikai fejlődést végzetesen befolyásolta. E dokumentum szerint Nagy Constantinus császár I. Szilveszter pápának hálából, amiért megtérítette és a bélpoklosságból a keresztység által meggyógyította, odaajándékozta a lateráni császári palotát és területet⁴.

A Karoling-dinasztia a nevét nem Herstali Pippinről, nem is fiáról, Martell Károlyról vagy unokájáról, Kis Pippinről kapta, hanem dédunokájáról, Nagy Károlyról. Károly 768-ban lépett trónra, és ezzel új korszak kezdődött a Frank Birodalom történetében, egyszersmind ez volt a birodalom aranykora. 772-ben a szászok, 774-ben a longobárdok és

3. Ma Hollandia északi tartománya.

4. A lateráni épületegyüttes adott otthont, székhelyet és főtemplomot a pápának, mielőtt Avignonba, majd pedig a Vatikán területére tették át székhelyüket.

az avarok, majd 796-ban a horvátok legyőzésével megteremtette a keresztyén Nyugat-Európa politikai egységét. Károly hosszú ideig tartó uralma alatt a birodalom területe megsokszorozódik, amely sok tekintetben a régi Róma dicsőségét látszik felújítani. Birodalma az Atlanti-óceántól az Elbáig és a Rábáig, Dániától a mai Spanyolország északnyugati széléig terjedt, emellett Észak- és Közép-Itáliát is magába foglalta. Károly nemcsak „az egyház védelmezője”, hanem a „hit terjesztője” is. Fegyverrel támogatott missziói elfogadtatják a keresztyénséget a frízekkel, a szászokkal, a birodalom határain belül kerülő vendekkel és az avarok maradványaival. Az egyház kormányzata kizárólag Károly kezében volt. A püspököket Károly nevezi ki. A negatívumok mellett pozitívumok is vannak. A papságtól szigorúan megköveteli legalább az elemi tudást. Prédikációs könyvet írat, a papságot lelkigondozásra és szegénygondozásra kötelezi. A néptől megköveteli, hogy az istentiszteleteket rendesen látogassa, évenként mindenki legalább egyszer győnjék, a vasárnapot megszentelje.

Sokat tesz a kultúráért is (ez a Karoling reneszánsz), egész udvari tudóstársaságot gyűjt maga köré, udvari iskolát alapít. A Bibliát lefordíttatja ó-felnémet nyelvre. Teológiai vitákban hoz döntést olykor a pápa ellenében is, hiszen a képtiszteletet a pápa megengedhetőnek tartotta, de Károly – és teológusai – a leghatározottabban elítélte és keresztyén emberhez méltatlannak tartotta.

Mindeddig Károly királyként uralkodik. 800 karácsonyán a római Szent Péter templomban III. Leó pápa váratlanul⁵ a térdeplő Károly fejére tette a koronát és császárrá nyilvánította. Ezzel egyrészt Károly iránti hódolatát is kifejezte, másrészt Károly fölé tette magát, hiszen így adott esetben majd hivatkozhat a pápai szék arra, hogy a császár is a pápától nyeri a koronát és vele a hatalmat, így tehát a császár az alárendelt.

Nagy Károlyt 814-es halála után egyetlen élő fia, (Jámbor) Lajos követte a trónon, akit az előző évben koronáztak meg. Lajos halála után fiai szétosztották a birodalmat, megteremtve a modern Franciaország és Németország alapjait.

5. A történészek véleménye megoszlik arról, hogy ez váratlanul történt, vagy Károly tudtával ment végbe.

A VIII. század rövid kronológiája

711-715 • Az arabok Tarik vezetésével meghódítják az Ibériai-félsziget nagy részét.

719-754 • Az angolszász Bonifatius (Wynfrith) mint misszionárius és egyházi szervező működik Germániában.

726 • III. Leó bizánci császár rendelete bálványimádásnak minősítette a szentképek tiszteltét. Ezzel 120 évig tartó képrombolási harc kezdődött (újabb szakadás Bizánc és Róma között).

732 • Poitiersnél Martell Károly legyőzi az arabokat és kiszorítja őket Dél-Franciaországból.

751 • Kis Pippint a frank király majordomusát a birodalmi gyűlés Soissons-ban királlyá választja.

754 • Egyházsakadás a niceai zsinaton a képrombolás miatt.

756 • Kis Pippin legyőzi Aistulf longobárd királyt és seregeit, visszafoglalja Rómát, megalapítja az egyházállamot.

768-814 • Nagy Károly uralma.

774 • Pippin fia, Nagy Károly legyőzi Didier (Desiderius) longobárd királyt I. Adorján pápa kérésére. Ezzel megszűnt a longobárd állam.

787 • A hetedik ökumenikus zsinat Niceában jóváhagyja a képmádást.

789 • Nagy Károly hadjárata a brandenburgi és pomerániai szláv törzsek ellen.

794 • A frankfurti zsinat elveti a niceai zsinat határozatát a képmádásról. Nagy Károly a döntőbíró a zsinaton.

795-796 • Frank hadjárata az avarok ellen. Az Avar Birodalom összeomlása.

VIII. század vége • A Bizánc nyugati befolyásának megszűnése.

Gyülekezeteink elérhetősége és alkalmaink

MAGYARORSZÁG

BALATONALMÁDI

Kapcsolat: Bagoly Gyula
Endre u. 11.
tel: 06-30-2698643

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
szombat: 16:00 – IB
vas.: 10:30 – IT, 14:00 – FB

BUDAPEST

Kapcsolat:
Szabó Péter András
1112 Neszmélyi út 13.
tel: 06-30-1842142

Alkalmak

kedd: 17:00 – FB
(Hollós Korvin Lajos u. 10.)
szerda: 18:00 – FB
(Neszmélyi út 13.)
csütörtök: 18:30 – FB
(Wesselényi u. 54.)
vas.: 10:30 – IT

DEBRECEN

Kapcsolat: Sikó Mihály
Kinizsi u. 84/A.
tel: 06-20-5232147

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

KAPOSSZERDAHELY

Kapcsolat: Bencs Miklós
Kossuth u. 13.
tel: 06-70-3285471

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 17:00 – IT

MISKOLC

Kapcsolat: Szőke Imre
Kartács u. 1.
tel: 06-46-412558

Alkalmak

szerda: 17:30 – FB
vas.: 9:30 – GYA, 10:30 – IT,
12:00 – IB

KÁRPÁTALJA

BARKASZÓ

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

péntek: 18:30 – FB
vas.: 10:00 – GYA, 11:00 – IT,
12:30 – IB

BEREGSZÁSZ

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
Bogdan Hmelnickij 52.
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 10:30 – IT, 12:00 – GYA

BÚCSÚ, RAFAJNA, GÁT

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

IZSNYÉTE

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

kedd: 18:00 – IB
csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 14:00 – IT

UNGVÁR

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

vasárnap: 15:00 – IT

ZÁPSZONY

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 9:00 – IT, 12:00 – GYA,
17:00 – IB

ERDÉLY

BRASSÓ

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Bd. Victoriei 2 Bl.40/A Ap.12
tel: 0744-307-550

Alkalmak

vasárnap: 12:30 – IT

CSÍKSZEREDA

Kapcsolat: Tamás Sándor
Str. Sarkadi Elek Nr.10.
tel: 0723-332-053

Alkalmak

kedd: 19:30 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

ERDŐSZENTGYÖRGY

Kapcsolat: László Lehel
Május 1 utca, 1/A
tel: 0723-630-793

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
szombat: 17:00 – IB
vas.: 10:00 – IT, 16:00 – GYA,
17:00 – FB

KÉZDIVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Tamás Sándor
tel: 0723-332-053

Alkalmak

csütörtök: 14:00 – FB

KOLOZSVÁR

Kapcsolat: Szász Attila
Str. Otetului 18A
tel: +40 723 368 408

Alkalmak

vas.: 10:00 – IT, 18:00 – RA

MAROSVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Molnár Sándor
Str. Jiului 7.
tel: +40 365 738 317

Alkalmak

kedd: 18:00 – FA, GYA
csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 15:00 – FB

PARAJD

Kapcsolat: Pál Tamás
tel: 0754-491-285

Alkalmak

szerda: 19:00 – FB

PETROZSÉNY

Kapcsolat: Zólya Csaba
tel: 0723-395-260

Alkalmak

péntek: 11:00 – FB

RAVA

Kapcsolat: László Lehel
tel: 0723-630-793

Alkalmak

vasárnap: 14:00 – IT

SEPSISZENTGYÖRGY

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Málik József u. 6.
tel: 0744-307-550

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
csütörtök: 18:30 – IB
péntek: 18:30 – GYA
vasárnap: 10:00 – IT

SZAMOSÚJVÁR

Kapcsolat: Szász Attila
tel: 0364-109-567

Alkalmak

vasárnap: IT kéthetente
(érdeklődni telefonon)

SZÉKELYUDVARHELY

Kapcsolat: Curcubet Gábor
Szent Imre u. 55A
tel: 0726-265-566

Alkalmak

szerda: 19:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 18:00 – FB

SZOVÁTA

Kapcsolat: Kovács Ferenc
Str. Cimpul Sarat 74 B
tel: 0722-573-019

Kapcsolat: Kovács Kálmán
M. Eminescu utca K1/7
tel: 0740-483-684

Alkalmak

csütörtök: 17:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 11:30 – FO

VULKÁN

Kapcsolat: Zólya Csaba
Str. Carpati 2.
tel: 0723-395-260

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
péntek: 17:00 – RA, angol GYA
vas.: 9:30 – IT, 11:30 – román IT

Rövidítések

FA – férfialkalmom	GYA – gyerekalkalom
FB – felnőtt bibliaóra	IB – ifjúsági bibliaóra
FB – felnőtt bibliaóra	IT – istentisztelet
FO – fórumbeszélgetés	RA – román nyelvű alkalom

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Ismeretlen szerző

HA JÉZUS

*Ha pár napra Jézus eljönne hozzád
Szeretném tudni, vajon hogy fogadnád?
Tudom, legszebb szobádat Neki ajánlanád
s a legjobb falattal szívesen kínálnád.
Mondanád, boldog vagy kimondhatatlanul
mert Néki szolgálni minden örömet felülmúl.*

*De... ha váratlanul közeledtét látnád,
ajtódat akkor is rögtön kitárnád?
Szaladnál azonnal boldogan elébe?
Nem tennél el előbb egyet-mást előre?*

*Nem vennél gyorsan más ruhát magadra?
Újság, magazin ahol van, maradna?
Vagy helyére kerülne, ahogy kell, a BIBLIA?
Könyvedet, rádiót hagyhatnád-e nyitva?
Nem bántana, hogy az utolsó nyers szót meghallotta?
Zsoltárra cserélnéd a kottát a zongorán?
Vagy mindent nyugodtan változatlan hagynál?
Menne minden a rendes kerékvágásban?
Beszelnél előtte, ahogy máskor szoktál?
Folytatnád életed, mit sem változtatnál?
Családban a hang békés, ahogy nálad szokás?
S elmaradna-e néha az asztali áldás?
Ugyanazt olvasnád s azt is énekelnéd?
Nem zavar, hogy tudja, mi foglalja elméd?
Kivinnéd magaddal, ahová épp menni akartál?
Vagy egy-két utat inkább máskorra hagynál?
Örölnél ha látná barátaidat?
Vagy azt kívánnád jöjjön el holnap?
Boldog lennél, ha örökre házádban maradna?
Vagy fellélegzés lenne eltávozta?*

*Jó lenne tudni, mit tennél és hogyan,
ha Jézus pár napig lenne a házádban!*

ELJÖNNE HOZZÁD

